

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (3189) 2011 MAY • GEGUŽĖ 3 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Motina – ta pati?

Puošniausias metų laikas yra skirtas motinoms pagerbti. Tai graži tradicija, jau įsitvirtinusi daugelyje šalių.

MIELA ir malonu pasveikinti motinas, jų garbei skirtą dieną įteikti puokštę pavasario gėlių; prasminga pasimelsti už mirusius, bet vis dar gyvas prisiminimuose ir nuveiktų darbų ilgalaikiuose regėjimuose. Niekas negali būti gražesnis už vienokius ar kitokius ryšius su motina, nes jie pagrįsti meile tikraja šio žodžio prasme. Smagu tai matyti, patirti, apie tai ir jaunimui papasakoti. Bet pasitaiko ir nesmagumų, sakytume, gal išimčių? Deja, kai tos išimtys plečiasi, pradeda sudaryti kitokią tikrovę, tada tie kalbiamieji gražūs ryšiai tampa išimtimis. Gerai tik, kad tuo reikalu niekas negali būti teisingas sprendėjas, statistikų sudarinėtojas, skelbiantis, kiek, kokių ir kur esama. Tai ne žmogaus galia. Vienas dalykas tik regimas, kad ir kilniausi jausmai bei gražiausios tradicijos smarkiai besiblaškančiame pasaulyje kai kam jau nebėra idealas ar siektina vertybė. Kažką lyg tvarko anksčiau beveik nepasireiškusi, o dabar jau labai veikianti didžioji Atskirtis. O tai – tik savasis pasaulėlis, tik tasai AŠ, tik man. Kažkas lyg ėmė ir ištraukė žmogui pamatą iš po kojų, ir, rodos, vienintelė išlikimo galimybė beliko skrajoti, lakstyti, ieškoti vis naujų vaizdinių ir naujų atramų. Paskatinimas ir didžioji vedlė yra Laisvė, kuri iš esmės dalykas šventas, kol jis nesutryptas egoizmo bei belenktyniaujančių mechanizmų. Kartais pasirodo, kad lyg būtų jau viskas apsvirtę aukštyn kojom, susipainioję, ir nebeįmanoma atrinkti, kas kam priklauso, nebesuprantama, kur ėjimai pirmyn, kur pasitraukimai į nuosąlę; nebeįmanoma suprasti, kurios valandos kuria, o kurios naikina.

OMOTINA niekur nedingusi. Ji ta pati – stovi, stebi, liūdi, kai prieš akis driekiasi kaskart vis siauresni klystkeliai, kuriuose laimės ieško jos vaikai ar vaikaitėliai, klausydami mieliau nesiliaujančio ūžesio, negu paukštelėlių čiulbėjimo pavasario rytmečiais. Motina – ir ne ta pati, kai nenori “atsilikti” nuo savo numylėtinių, arba eina su jais manydama, kad juos apsaugos kokios nelaimės išitikus, nė negalvodama, kad pati gali pavirsti nebeatpažįstama migla, maišanti viską į vieną, šaltą aplinką. Arba motina, kuri pyksta, kad ji tokia, kokios nenori būti, nes kažkas pakeitė pasaulį, kuris juokiasi iš skarele apsigaubusios moters, amžinai budinčios prie kūdikio lopšelio ir niūniuojančios Lopšinė. Suūžęs ir griausmais dundantis pasaulis nebeieško romantikos, nes ten vien apgaulinga tuštuma, reikia daiktų ir daiktų, ir daiktų... Ar tie daiktai užpildo tuštumas, dar ilgai teks motinoms svarstyti ir nutarti savo vaikus išleidžiant į gyvenimą. Taip – nėra lengva išlaikyti iš savo gimtojo krašto atsivežtas tradicijas ir jausenas, kai aplinkui klykaujama: čia Amerika, čia modernūs Vakarai... Čia niekas nebeieško senių, kai lekia moksliniai erdvėlaiviai. Gal ir nebėra ko stebėtis, kad motinos neberanda bendros kalbos su savo numylėtiniais. Tačiau kaip ten bebūtų, motina išlieka teisi, mylinti ir visose padangėse ta pati, nors ne visų vienodai suprantama ir vertinama. Tačiau skirtingi požiūriai jos nekeičia, nes ji priklauso amžinajam dėsningumui – už paauktą gyvybę ir sava atiduodama, jei to reikia. O tai pati didžioji vertybė. Pasitaikantys nuklydimai nei prigimties, nei paskirties nenušalina, gal tik aptemdina. Ir tai ne žmonių nubalsuojami dalykai. Nors kai kada atrodo, kad daugumos balsais yra pateikiama tikroji dalyko vertė ar prasmė – gyvybės tęstinumas ir motinystės pašaukimas, gamtoje įvairiomis formomis besireiškiantis, kyla iš viršžmogiškų versmių. ČS

Šiame numeryje

Lietuvos didikų giminės likimas – 3 psl.

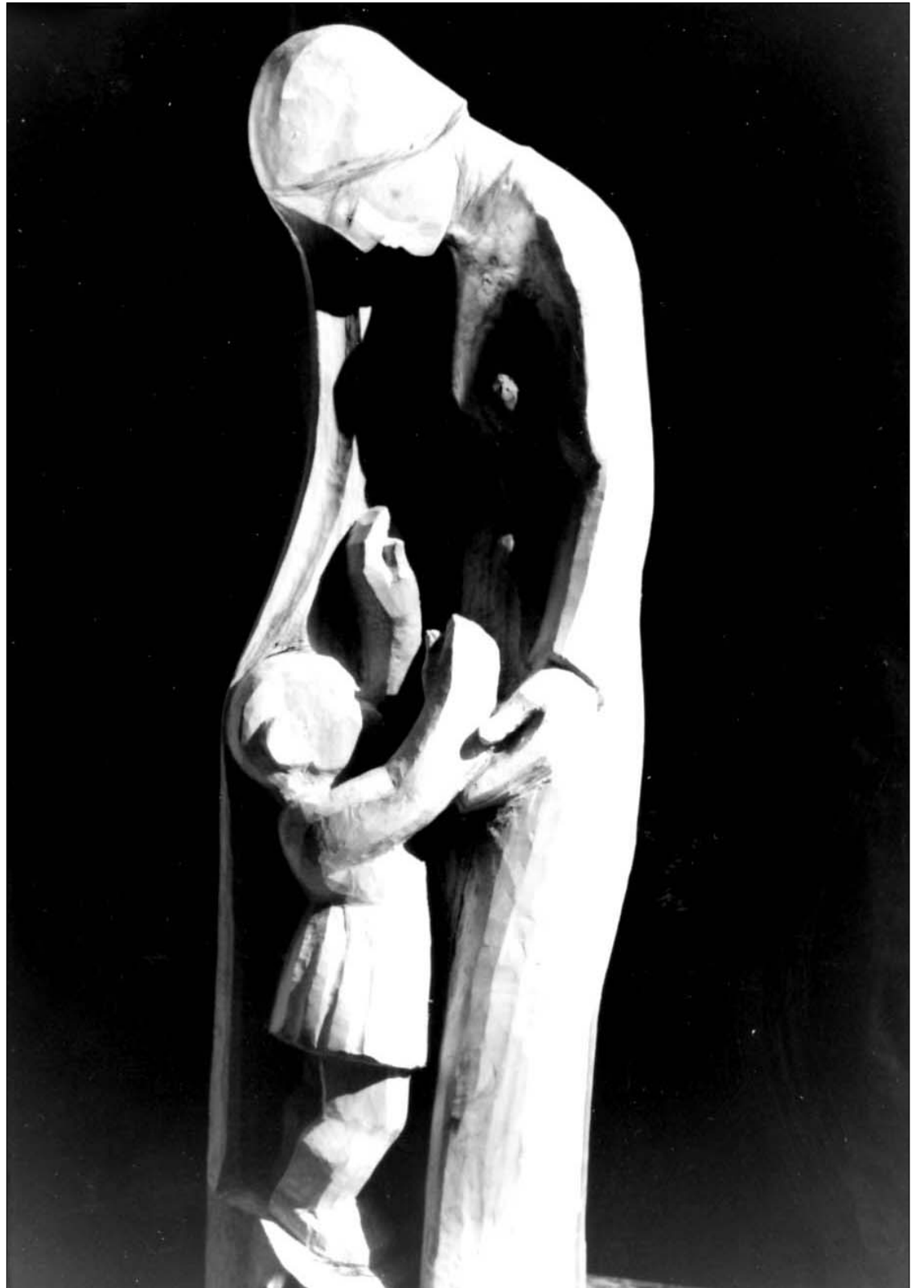
Svečiai iš Kaliningrado Tauragėje – 4,7 psl.

Prisimenant praeitį – 6 psl.

Pokalbis su “Atžalyno” mokytojais – 8,13 psl.

Nesudegintos knygos – 9 psl.

Karys visą gyvenimą – 10 psl.

“MAMA, PAIMK MANE” (medis)

Dail. J. Dagys

Atominių elektrinių statyba

Europos parlamente lietuviai vieningi

Europos parlamento narė Radvilė Morkūnaitė atkreipė Europos komisijos pirmininko José Manuel Barroso dėmesį į problemas, iškilusias dėl naujų Gudijos ir Kaliningrado srities atominių elektrinių statybos. Europarlamentarė taip pat teiravosi komisijos pirmininko, kokių priemonių Europos komisija ketina imtis, kad užkirstų kelią nesaugių atominių jėgainių plėtrai netoli ES išorės sienos.

“Kovą Europos Vadovų taryba patvirtino, kad Europos sąjunga yra didžiausia atominių saugumo standartų pasaulyje ir ES kaimynystėje puoselėtoja”, – 2011.IV.5. visuotiniame posėdyje svarstant Europos Vadovų tarybos (2011 kovo 24-25 d.d.) išvadas komentavo R. Morkūnaitė. “Tuo tarpu netoli ES išorės sienos planuojami dviejų naujų atominių elektrinių statybos projektai kelia rimtą susirūpinimą dėl nepakankamo skaidrumo ir veiksmų koordinavimo su kaimyninėmis šalimis, kaip to reikalauja tarptautinės konvencijos” – pažymėjo ji. R. Morkūnaitė apgailestavo, kad ne-

paisant kylančių klausimų dėl aplinkos poveikio vertinimo gausos, parengiamieji ar net statybos darbai abiejose vietose jau prasidėjo, nors pagal tarptautinę konvenciją tai draudžiama.

“Viena nauja atominė elektrinė su eksperimentiniais reaktoriais statoma tarp dviejų valstybių narių, Kaliningrado srityje, o kita – tik už 23 km nuo rytinės ES sienos Gudijoje”, – dėstė europarlamentarė ir perspėjo, kad kilus tikram ar klaidingam pavojui betarpiškas pavojus grėstų nemažai daliai ES piliečių, įskaitant sostinių gyventojus. “ES, padedama atitinkamų tarptautinių organizacijų, turėtų siekti, kad jėgainių statytojai jau vystymo stadijos pradžioje laikytųsi aukščiausių reikalavimų, keliamų atominėms elektrinėms ir aplinkai ir leistų tarptautinių atominių elektrinių ekspertams įvertinti abu projektus, ypač statybų vietų pasirinkimo kriterijus”, – teigė R. Morkūnaitė.

Nukelta į 14-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)

\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc. Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140. Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). USA – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

Vatikano dienraštis *l'Osservatore Romano* ("Romos apžvalgininkas") pakeitė savo internetinį adresą ir apipavidalinimą. Nuo dabar jį galima skaityti adresu: osservatoreromano.va. Dienraštis kasdien italų kalba pristato popiežiaus veiklą, Romos kurijos naujoves, apžvelgia tarptautinius politinius įvykius, religinio ir kultūrinio gyvenimo aktualijas, rašo teologijos ir istorijos temomis, skelbia svarbių dokumentų tekstus bei vyskupų nekrologus. 151 metus einantis laikraštis, kaip ir jau keletą metų rengiama internetinė versija, yra leidžiamas 7 kalbomis.

Pop. Jono Pauliaus II beatifikacijai skirtas specialus proginis leidinys, išleistas gegužės 1 d. dienraščio *l'Osservatore Romano*. Specialiame 100 puslapių numeryje – Jono Pauliaus II testamentas, laidotuvių pamokslas, kurį pasakė kardinolas Joseph Ratzinger, kitos kalbos, kuriose Benediktas XVI paminėjo savo pirmtaką, bei Karolio Vojtjlos tekstai, kiti straipsniai ir pokalbiai, jo pontifikato įvykių chronologija bei retų nuotraukų rinkinys. Leidinio kaina – 5 eurai. Jis bus išleistas tradicinėmis dienraščio ir savaitraščių kalbomis: itališkai, lenkiškai, angliškai, ispaniškai, vokiškai, prancūziškai ir portugališkai.

Pasaulio jaunimo dienas (PJD) Madride š.m. rugpjūčio 15-21 d.d. smarkiai vyksta pasiruošimas. Daugumai grupių nesant iš vienos parapijos, tenka naudoti šiuolaikines technologijas, kad grupė geriau susipažintų, suprastų šios piligrimystės intenciją, gilintųsi į PJD 2011 temą bei sužinotų, ko galima iš jų tikėtis. Dauguma grupių susitinka bent kartą per mėnesį ir naudoja si pasiruošimo programa

(lietuviškas tinklalapis: www.madrid11.lt), skaito Šv. Tėvo laišką ir jį diskutuoja, meldžiasi. Jau galima pradėti mokytis PJD 2011 himną lietuvių kalba. Vėliau pasirodys ir jo įrašas. PJD grupių vadovai dalinasi naudinga informacija, bendradarbiauja kuriant bendrą lietuvių delegacijai skirtą piligrimų knygėlę, simboliką bei katechezei reikalingą programą. Vadovų susitikimas įvyks liepos 30 d., bus pasidalinta pačia naujausia informacija ir išsiųdinta lietuviams skirta apranga.

Dievo gailestingumo metų pagrindinis renginys "Dievo gailestingumo savaitė" prasidėjo Didįjį ketvirtadienį, balandžio 21 d. Gegužės 1 d. įvyks Dievo gailestingumo metų kulminacija. Šiais metais Dievo gailestingumo paveikslo kopijos keliauja po Lietuvos parapijas padėti žmonėms įsisąmoninti, kad Dievas yra mylintis ir gailestingas, kad pagrindinė Jėzaus savybė yra Jo Gailestingumas. Kaip rašė Vilniaus arkivyskupas kard. Audrys Juozas Bačkis, "Apie dieviškąjį gailestingumą ypač byloja Jėzaus mirtis, apvainikuota šlovingu prisikėlimu".

Paroda "Palaimintasis Jonas Paulius II ir Lietuva" atidaryta balandžio 27 d. Seimo I rūmuose. Ji skirta gegužės 1 d. Vatikane vyksiančiai popiežiaus Jono Pauliaus II beatifikacijai paminėti ir atminti popiežiaus indėlį į Lietuvos valstybingumo raidą bei dvasinį tautos atgimimą. Paroda nušviečia popiežiaus asmenybę ir ryškiausių jo iniciatyvų vaisius Lietuvoje. Joje rodomas Joną Paulių II su Lietuva siejančios nuotraukos, suderintos su ištraukomis iš Popiežiaus kalbų, pasakytų apsilankymo Lietuvoje metu.

Šeima laiko tėkmėje

Kun. doc. dr. KĘSTUTIS RALYS

XX š. Lietuvos istoriją paženklino du pasauliniai karai, okupacija, kovos dėl nepriklausomybės. Visi šie įvykiai atsispindi šeimos gyvenime. Per palyginti trumpą laikotarpį (2 kartų gyvenimą) Lietuvos šeima patyrė daug pokyčių. XX š. pradžioje Lietuvoje vyravo agrarinė kultūra, kuri darė didelę įtaką šeimos kūrimo taisyklėms, gyvenimo joje tvarkai, ryšių su bendruomene palaikymui, priklausomybės laipsniui. A.J. Greimas pažymi, kad lietuvių bendruomenė savo gyvenimą organizavo, metų laikų sekos ritmui, tolygiai atlikdama juos lydinčius darbus ir šventes. Natūralu, kad žmogaus gyvenimas susietas su gamta, jos dėsniais, istorine etnografinė praeitimi, formavo aiškias dvasines orientacijas ir šeimos gyvenime. Šiuo periodu vyravo aiškus patriarchalinės šeimos modelis, su aiškiai paskirstytais moters ir vyro vaidmenimis. Vyras – tėvas – pirmiausia šeimos rūpintojas, materialinių gėrybių kūrėjas, šeimos saugotojas. Moteris šeimoje pirmiausia – motina, prižiūrėtoja, auklėtoja, ugdytoja, tradicijų nešėja ir puoselėtoja. Stiprūs ryšiai tarp kartų, "kai kelios kartos 'sėdi' tame pačiame daikte" (Sauka D., 1982).

Šeimos kūrimas ir egzistavimas paremtas materialinių vertybių ir turto kaupimu, jo išsaugojimu vaikams. Tėvai siekia užtikrinti vaikų materialinę gerovę ir nepriklausomybę. Tokios šeimos gyvenimo modelio pavyzdžių gausu ir to meto lietuvių literatūroje (Zemaitės, Vaižganto, Valančiaus, Baranausko, Mairono, Lazdynų Pelėdos ir kt. raštuose). Šiuo metu stipri Bažnyčios kaip moralės normų saugotojos įtaka visuomeniniame gyvenime. Apie skyrybas susituokę asmenys negalvojo, nes tai buvo nenormalu, nemoralu. Meilės vienas kitam klausimas dažnai virsdavo santuokine pagarba, kuri buvo laimingo šeimyninio gyvenimo pagrindas ar net idealas.

Pirmoji nepriklausomybė suteikė galimybes ne vienam bežemiui pradėti savo gyvenimą iš naujo. Praktę valstietijos atstovai stengėsi bent vieną vaiką iš gausios šeimynos išmoksinti, suteikti tvirtesnę pagrindą gyvenime.

Sovietinės okupacijos pradžia pirmiausia sudavė smūgį privačiai nuosavybei. Nacionalizacija paveikė visą Lietuvos visuomenę. Žmonės netekę nuo amžių branginto turto – žemės, prarado pastovumo jausmą. Priespaudos, trėmimai, emigracija išardė ne vieną šeimą. Lietuvoje likę žmonės buvo priversti prisitaikyti prie to meto tvarkos. Prasidėjo jaunimo migracija į miestus, nes ten galima buvo lengviau pasislėpti nuo priespaudų, užsidirbti pragyvenimui. Nors visuomenėje dar liko stiprūs giminystės, šeimos ryšiai, tačiau jie vis menkėjo. Sovietinė sistema darbą valstybei pavertė aukščiausia dorovine norma. Visuotinis nepriteklis (užtenka prisiminti "deficito" laikus) dvasinius žmonių poreikius pakeitė vien materialinių gėrybių siekais. Pasikeitė tradiciniai vyro ir moters uždaviniai šeimoje. Moteriai tapus "socialistinio darbo" įrankiu, jos motinos vaidmuo susilpnėjo, miestuose praktiškai nunyko. Vaikai auklėjami ir ugdomi valstybinėse įstaigose, kur apie lietuvišką tradicijų puoselėjimą ar perdavimą negalima net galvoti. Svetimos kultūros primetimas vaikystėje turėjo didelės įtakos šeimos institutui. Šiuo laikotarpiu padaugėjo mišrių santuokų.

Bažnyčios vaidmuo tautos gyvenime tolydžio silpnėjo. Sovietinės sistemos veikla buvo nukreipta prieš tikėjimą, prieš Bažnyčią. Lietuvių visuomenė priėmė taisyklę, kad "autoritetas – tai valdžia, kuri viską kontroliuoja, o norėdamas užsitikrinti sau gerovę, turiu ją, valdžią, kažkaip apeiti", per ateitininkų stovyklą pastebėjo mons. Gintaras Grušas. Kitaip

tariant, valdžia trukdo asmens gerovei, jos negalima pakeisti, bet ją galima apeiti.

Okupacinė valdžia griežtai kontroliavo žmogaus santykį su religija, nors Sovietų Sąjungos konstitucija pripažino tikėjimo laisvę. Tauta nuo pasaulio buvo atitverta "geležine uždanga". Šeimos prarado ryšius su emigravusiais artimaisiais. Šiuo laikotarpiu pastebimas šeimos visuomenėjimas, atsirado skyrybos, vienišų motinų ir vaikų šeimos. Dažnai šeimoje kylančius konfliktus sprendavo partijos komitetai darbo vietose, vyravo visuomeniškas požiūris į šeimos gyvenimą.

Antroji nepriklausomybė atvėrė duris į pasaulį. Pirmieji metai sunkūs ekonominiu požiūriu privertė jaunus žmones atidėti šeimos kūrimą vėlesniems laikams. Į Lietuvą plūstelėjo naujos, nežinomos informacijos srautas. Moterų nepriklausomybės deklaracijos rado atgarsį iki tol uždaroje visuomenėje. Per žinia-sklaidos priemones skleidžiama informacija pasirodė patraukli ir priimtina jaunajai kartai. Jaunimas pasidavė viliojančiai perspektyvai pamatyti pasaulį ir emigravo iš šalies. Lietuvą pasiekė taip vadinamosios "seksualinės revo-

ŠV. ŠEIMA (medis)

Dail. J. Dagys

liucijos" atgarsiai. Ypač sustiprėjo moterų finansinė ekonominė nepriklausomybė.

Šiuo laikotarpiu Lietuvoje įvyko dideli šeimos persitvarkymai. Vis daugiau moterų pačios ryžtasi auginti vaikus be vyro, populiarėja gyvenimas nesusituokus, šeimos ryšiai praranda savo esmę. Šalis išgyvena metą, kai asmeniniai individualūs poreikiai iškeliami į pirmą vietą. Šiandien populiarūs partnerystės sutartis pirmenybe laiko finansinius išpareigojimus. O tai ne kas kita, kaip atskiro individo asmeninių interesų užtikrinimas. Žmonių gyvenimo trukmė padidėjo, o jų ekonominė priklausomybė nuo kitų sumažėjo; todėl vedybos visam gyvenimui daliai individų pasidarė nebe būtinos. Dėl to ėmė rasti įvairių šeimos formų: šeimų be vaikų, vienos motinos ar tėvo su vaikais šeimų, įvairių ir įtėvių ar sugyventinių šeimų. Kartais šiandien užtenka tik "pragyventi" kurį tai laiką.

Lietuvos visuomenės brandumas ir stabilumas priklausys nuo tvirtos, dvasingos ir išgyvenančios Dievo meilės, sukuriančių gražią, bet tvirtą, dvasingą bendruomenę. Daugel kartų apie Dievišką gailestingumą ir tvirtumą bei pagalbą šeimai kalbama vyskupų paraginiuose, laiškuose šeimos, tačiau manau, kad tai duos gerų vaisių ateičiai, jei širdyje bus atrastas atgarsis ir meilė vienas kitam bei gailestingumas žmogui kaip asmenybei.

Būk tikras, brolau, kad tas daro didelius dalykus, kas pildo Dievo valią, nors pasaulio supratimu atlikinėtų mažiausius ir prasčiausius darbus. (Iš pal. J. Matulaičio užrašų)

Lietuvos didikų giminės likimas įamžintas knygoje

KUN. EGIDIJUS
ARNAŠIUS

Neseniai į profesoriaus kunigaikščio Mykolo Giedraičio namų duris Oxforde, Jungtinėje karalystėje, pabeldė du kunigai: aš, Egidijus Arnašius – Airijos lietuvių sielovados kapelionas Dubline ir Petras Tverijonas – Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas. Abu ne vienerius metus kartu darbavomės Žemaitijoje, Mažeikių mieste, ir po daugelio metų, praleistų skirtinguose kunigiško pašaukimo baruose, ir toliau išlaidavome gražų savitarpio sutarimą bei draugystę. Aplankyti Lietuvos didikų kunigaikščių Giedraičių palikuonių paskatino jo išleista prisiminimų knyga.

Tremtis išblaškė šeimą

Praėjusių metų viduryje pasauli išvydo autobiografinę M. Giedraičio knygą, parašyta anglų kalba, *Crater's Edge (Ant kraterio krašto)*. Knygoje aprašoma skaudi kunigaikščio šeimos dalia, neaplenkusi ir daugelio mūsų tėvynainių bei gerai pažįstama stalininės "saulės" kruvina tikrovė. Kunigaikščio tėvelio Tado Giedraičio Lenkijos II Respublikos senatoriaus sušaudymas 1941-ųjų birželį Červenės miške Gudijoje, jo paties, tuomet tesulaukusio 11 metų vaiko, tremtis gyvulinuose vagonuose su mamyte ir dviem seserimis.

Dvejus tremties metus išgyvenus visiškoje neviltyje, kenčiant badą šiaurinio Kazachstano buvusiam Nikolajevkos kaimelyje, Lenkijos vyriausybė emigracijoje Londo-

Kunigaikštis Mykolas Giedraitis

ne susitarė su Stalinu sukurti bendrą antifašistinę koaliciją su generolu Vladislavu Andersu priešakyje. Dėl to iš tremties ir įkalinimo vietų pradėta paleisti lenkų kilmės žmonės, pasiruošusius stoti į V. Anderso, vadinamo lenkų Moze, kariuomenę.

Įdomu pastebėti, kad pats generolas V. Andersas buvo prasitaręs vyskupui V. Brizgiui apie savo žemaitišką kilmę, o istorikas dr. J. Lebionka teigia, jog generolas V. Andersas galimai gimė ir užaugo Tauragės dvare.

Išvers knygą į lietuvių kalbą

Dar 1942-ųjų kovą Stalinas sutiko, kad iš Rusijos į Persiją persikeltų 30,000 Anderso karių. Kariuomenės branduolį sudarė per 100,000 buvusių Stalino represuotų lenkų kilmės žmonių, iš kurių būta 41,000 kariškių ir 74,000 civilių. Vienas iš įstabiausių generolo Anderso pasiekimų – rūpestis, kad būtų perkelta ir 11,000 lenkų vaikų.

Kunigaikščio M. Giedraičio įstabaus išlikimo pavyzdys buvo jo mama – Ona Šostakauskaitė-Giedraitienė. Likusi viena su mažais vaikais ji kūrė įmanomus ir neįmano-

mus išsigelbėjimo planus, kuriuos vėliau įvykdė keliaudama su vaikais Afganistano pasienio link. Daugiau kaip 2,000 kilometrų buvo įveikta su padirbtais kelionės bilietais ir suklastotais kelionės leidimo štampais.

1942 metų rudenį kunigaikščiai Giedraičiai jau buvo Teherane, Irane. O 1944-ųjų sausį jaunas kunigaikštis M. Giedraitis, būdamas vos 15 metų, įstojo į Anderso lenkų karių gretas, su kuriais netrukus persikėlė į Palestiną. Po karo visa šeima persikėlė į Angliją. Tik 1948 metais šeima sužinojo skaudžią savo tėvelio, kunigaikščio T. Giedraičio, lemtį Červenės miške.

Šiuo metu knyga *Crater's Edge* jau verčiama į lietuvių kalbą. Artimiausiu metu ji turėtų pasirodyti ir mūsų knygynuose. Tie, kas nekantrauja skaityti knygą angliškai, gali ją išgityti internete: www.bookdepository.co.uk. Knygos kaina – apie 15 eurų.

Apdovanotas už nuopelnus

Dar vienas ir ne mažiau svarbus mūsų apsilankymo pas profesorių kunigaikštį M. Giedraitį tikslas – įteikti Lietuvos Bajorų karališkosios sąjungos proginį medalį "Žalgirio mūšiui – 600 metų". Jis skirtas garbiam kunigaikščiui už Lietuvos istorijos ir kultūros paveldo bei jo tradicijų puoselėjimą.

Profesorius Mečislovas Jučas taip atsiliepią apie kunigaikštį M. Giedraitį: "Mecenatas, globojantis ir finansiškai remiantis paminklus, susijusius su Giedraičių giminės istorija Lietuvoje. Jis parėmė vyskupo Merkelio Giedraičio ir Mikalojaus Daukšos paminklo sukūrimą Varniuose, Videniškių vienuolyno atstatymą ir Giedraičių protoplasto Baltadvario archeologinius tyrimus. Į šį darbą įtraukė ir savo sūnų, taip pat Mykolą Giedraitį. Nėra kitos Lietuvos didikų giminės, kuri taip rūpintųsi Lietuvos praeitimi ir ypač jos krikščioniška kultūra".

2009-aisiais – jubiliejiniais Lietuvos tūkstantmečio metais – Lietuvą pasiekė įstabi dovana iš kunigaikščių Giedraičių namų Oxforde. Lietuvos mokslų akademijos bibliotekai padovanota daugiau kaip tūkstantis knygų iš kunigaikščio asmeninės bibliotekos. Šios knygos galėjo atsirasti bet kuriame prestižiniame pasaulio universitete ar bibliotekoje, tačiau savo naujusius namus jos rado Lietuvoje.

Už ypatingus nuopelnus Lietuvai prof. kun. M. Giedraitis dar 1995 metais buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinu.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Avarijos 25-metis

Lietuvoje balandžio 26 d. Černobylio atominės elektrinės avarijos 25-osios metinės paminėtos per šeimo visuotinį posėdį ir Vilniuje surengus eitynes prieš atominę elektrinę statybas Lietuvoje, Rusijos Karaliaučiaus srityje ir Gudijoje. Apie 300 žmonių dalyvavo eitynėse Vilniaus centre, eitynės surengtos tą dieną ir Klaipėdoje. "Grėsmės iš kiekvienos atominės elektrinės yra vienodos – kiekviena atominė gali būti Fukušima", sakė bendrijos "Atgaja" atstovas Linas Vainius, minėdamas nelaimę Japonijos atominėje elektrinėje. Lietuva tikisi per dešimtmetį kartu su Latvija, Estija ir Lenkija, dalyvaujant strateginiam investuotojui, pasistatyti Visagino atominę elektrinę. Greta Lietuvos sienų naujas atominės elektrines taip pat planuoja Rusija ir Gudija.

Sprogimas Černobylio atominėje elektrinėje, per kurį radiacija buvo užteršta ir Lietuva, įvyko 1986 m. Iki 1990 m. Černobylio katastrofos likvidavimo darbuose dalyvavo apie 800,000 likviduotojų, tarp jų – 7,000 Lietuvos piliečių.

Didins baudas

Balandžio 21 d. Lietuvos seimas pritarė prezidentės Dalios Grybauskaitės veto ir siūlymui 5 kartus padidinti maksimalias pinigines baudas už kriminalinius, tarp jų – ir už sunkius ekonominius – ir už sunkius ekonominius bei finansinius nusikaltimus. Prezidentės pateiktos Baudžiamojo kodekso 47 straipsnio pataisos numato maksimalią baudą už mažiausiai pavojingus nusikaltimus padidinti nuo 13,000 iki 65,000 litų, už sunkius nusikaltimus – nuo 39,000 iki 195,000 litų.

Jos teigimu, "žymiai didesnės pinigines baudos padės realiai kovoti su korupcija, kontrabanda, PVM grobstymu ir kitais sunkiais ekonomiais nusikaltimais", sakė prezidentė.

EP sprendimas

Europos parlamentas (EP) balandžio 7 d. atsisakė paraginti valstybes nares taikyti moratoriumą naujoms atominėms elektrinėms. Per balsavimą visuotinėje sesijoje Strasburge rezoliucija dėl branduolinio saugumo buvo atmesta, nes didžiausia dešiniųjų Europos liaudies partija pasipriešino nuostatai paraginti taikyti moratoriumą dėl plėtros ir naujų branduolinių reaktorių veiklos, nors tuo laikotarpiu, kai tikrinamos jau veikiančios atominės jėgainės ir kol vertinami tikrinimų rezultatai.

"Atsisakyti branduolinės energetikos šiuo metu negalima. ...Galvojant apie Visagino projektą, taip pat pat būtų nelabai geras signalas", sakė europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė. Ji teigė apgailestaujanti, kad visai nepriėmus dokumento, nebeliko ir Lietuvos atstovų EP propaguotų nuostatų, visų pirma dėl planuojamų atominę elektrinę saugumo kaimyninėse šalyse.

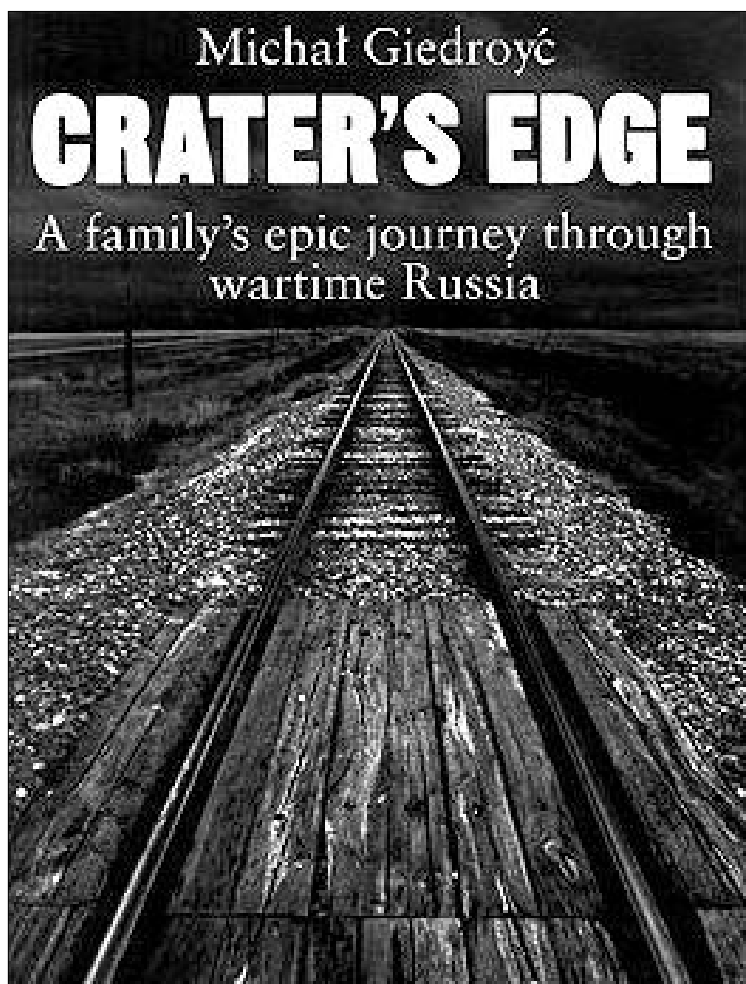
Pagal projektą, EP būtų paraginęs Europos komisiją daryti konstruktyvų spaudimą Gudijai ir Rusijai raginant jas priimti tarptautinius saugos standartus dėl atominę elektrinių. Pagal rezoliucijos projektą taip pat būtų pripažinta, kad "tobulinant naujus branduolinius projektus Gudijoje ir Rusijoje (Karaliaučiaus rajone) yra didelių problemų, susijusių su branduolinio saugumo standartais ir su atitinkamų įsipareigojimų laikymusi pagal tarptautines konvencijas".

Trys merai – teisti

Trijų Lietuvos savivaldybių – Vilniaus ir Panevėžio miestų bei Klaipėdos rajono merais išrinkti anksčiau teisti asmenys, kaip rodo Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenys. Tai – Vilniaus meras Artūras Zuokas (kurio teistumas už kėsiniamsi papirkti tarybos narį buvo panaikintas 2009 m.), panavėžietis Povilas Vado-polas, sovietmečiu teistas už finansinius nusikaltimus (byla buvo sufabrikuota) ir Sigitas Karbauskas (teistas kaip atsakingasis vadovas už darbo saugos pažeidimus jo įmonėje). Iš viso savivaldybių rinkimuose dalyvavo apie 300 teistų asmenų.

Turtingiausi merai

Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) pateiktos merais išrinktų politikų turto ir pajamų deklaracijos rodo, kad 8 išrinktieji Lietuvos savivaldybių merai – "milijonieriai". Turtingiausias – Vilniaus miesto vadovas Artūras Zuokas. Į turtingiausių trejetuką patenka Palangos vadovas Šarūnas Vaitkus ir Varėnos meras Elvinas Jankevičius. Milijonieriais taip pat gali vadintis Druskininkų vadovas Ričardas Malinauskas, Molėtų rajono meras Stasys Žvinys, Mažeikių rajono vadovas Antanas Tenys, Raseinių rajono meras Remigijus Ačas ir Tauragės rajono – Pranas Petrošius. Iš viso Lietuvoje yra 60 savivaldybių. Po vasarį įvykusių savivaldos rinkimų tik keturios moterys išrinktos vadovauti savivaldybėms. Populiariausia profesija tarp merų – inžinierius. **RSJ**

Knygos *Crater's Edge* viršelis

Svečiai iš Karaliaučiaus Tauragėje

Emilija Algudė Bukontienė, Uljanovo (Kraupiško) vid. m-los mokytoja

Tauragės viešojoje bibliotekoje vėl organizuotas įdomus renginys. Jame dalyvavo svečiai iš Karaliaučiaus (buv. Kaliningrado): poetas Boris Bartfeldas, rašytojas Gluškin Oleg Borisovič, okeanologas Jemeljan Jemeljanov, mokytoja Rūta Daujotaitė-Leonova. Atvyko architektas Napalys Kitkauskas, istorikas Algirdas Matulevičius, VŠĮ Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis. Bibliotekos darbuotoja Vilija Užmiškienė pristatė garbius svečius, sakydama, kad turbūt pirmą kartą Tauragės skaitykloje susirinko tiek daug profesorių, mokslo daktarų.

Artėja lietuvių grožinės literatūros pradininko Kristijono Donelaičio 300-osios metinės. Pirmą kartą Tauragėje lankėsi Napalys Kitkauskas, daktaras, architektas restauratorius, inžinierius statybininkas, kultūros ir visuomenės veikėjas, kurį su Karaliaučiaus kraštu sieja K. Donelaitis. Jis visą gyvenimą jaučia Tolminkiemio trauką. Svečias prisiminė mokyklinius metus, kai mokėsi Utenoje ir susipažino su poeto kūryba.

N. Kitkauskas papasakojo apie Tolminkiemio memorialo projektavimo ir kūrimo eigą, kai šventovė buvo atstatyta nuo pamatų, parodos įrengimą, poeto palaikų atpažinimą ir palaidojimą šventovės kriptoje. Visa tai atsispindi knygoje *Kristijono Donelaičio memorialas Tolminkiemyje*, kurią parašė kartu su žmona Laimute Kitkauskiene. Joje išspausdinti įvairūs dokumentai, raštai, laiški, dienoraščių fragmentai, pasakojama apie du K. Donelaičio giminės palikuonis, gyvenančius Vokietijoje.

N. Kitkauskas yra K. Donelaičio draugijos pirmininkas, laikraščio *Donelaičio žemė* vienas steigėjų ir bendradarbių. Svečias priminė, kad artėjant poeto jubiliejui sudaryta programa, todėl bus renginių ir leidinių. Renginys Tauragėje – vienas artėjančios šventės bruožų. N. Kitkauskas susirinkusiems papasakojo apie Valdovų rūmų atstatymą. Architektas išleido knygas *Vilniaus katedra, Vilniaus pilytis, Vilniaus arkikatedros požemiai*, parašė apie 200 mokslo ir kitų straipsnių paminklo saugos tema. Už didelius nuopelnus jam suteikta Lietuvos kultūros ir meno valstybinė premija, apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino IV-ojo ir III-ojo laipsnių ordiniais, Žygimanto Augusto medaliu.

Boris Bartfeldas, Karaliaučiaus rašytojų organizacijos pirmininkas, papasakojo, kaip Karaliaučiaus šviesuo-

menė prisidėjo prie Tolminkiemio muziejaus išsaugojimo. Tai vienintelis literatūrinis muziejus srityje, vienintelis objektas, kurį pavyko išsaugoti nuo pravoslavų Bažnyčios. Karaliaučiaus šviesuomenė rašė laiškus Rusijos prezidentui, premjerui dėl muziejaus išsaugojimo, dėkojo Dubovajai Olgai Eugenevnei, dėjusiai daug pastangų, deja, dėl ligos ji negalėjo atvykti į šį renginį, Rusijos rašytojams, visiems, kurie juos palaikė, nes K. Donelaitis lietuviams – kaip Rusijai A. Puškinas, jis peržengia valstybės sienas. B. Bartfeldas apgailestavo, kad nesugebėjo išsaugoti Karalienės Luizės atminimo šventovės Karaliaučiuje. 2014 metai, pasak rašytojo, bus labai svarbūs ir Lietuvai, ir Karaliaučiaus sričiai, bus daug įvairių renginių, todėl norėtusi, kad jie būtų tarptautiniai, aukšto lygio, žada pakviesti ir Nobelio premijos laureatą.

Eilėraščių skaito mokytoja Rūta Daujotaitė-Leonova

B. Bartfeldas papasakojo apie save, šeimą. Jis tvirtai įaugęs į Karaliaučiaus žemę. Gimė kaimo mokytojų šeimoje Karaliaučiaus krašte, Darkiemo (dabar Ozioriskas) rajone, Trempuose (dabar Novostrojevas). Šiame bažnytkaimyje mokytojavo Gotfridas Ostermejeris, lietuviškų giesmių autorius, pirmasis lietuvių literatūros istorikas, Mažosios Lietuvos kalbininkas, raštijos darbuotojas, evangelikų liuteronų kunigas, studijavęs teologiją kartu su K. Donelaičiu, lankęs lietuvių kalbos seminarą, paskelbęs kūrinių apie lietuvių raštiją ir kultūrą.

Plati ir įvairi poeto Boriso veikla. Su pagyrimu baigė mokslus Karaliaučiaus universiteto teorinės fizikos katedroje, tyrinėjo gamtos reiškinius, sudėtingų technikos sistemų matematinį procesų modeliavimą. Jis yra kultūrologijos projektų „Albertina“ (Koenigsbergo universiteto istorija) ir „Pasakininko namai“ (apie E.T.A. Hofmano gyvenimą ir kūrybą) autorius, organizuoja kūrybinius susitikimus, skirtus Hofmanui ir I. Kantui, tarptautinius dailininkų plenerus, Hofmano konkursus vaikams, Karaliaučiaus srities istorijos konferencijas, yra draugijos „Pupų karalius“ prezidentas.

Poetas pristatė savo knygą

Renginio svečiai: iš. k. rašytojas Oleg Borisovičius Gluškin, mokytoja Rūta Daujotaitė-Leonova, poetas Borisas Bartfeldas, okeanologas Jemeljanas Jemeljanovas

Prūsa. Rusiškai lietuviškas motyvas. Tai trečioji autoriaus knyga, išleista rusų kalba, greta spausdinami vertimai į lietuvių kalbą (vertė klaipėdietis rašytojas Rimantas Černiauskas), komentarai, joje gausu iliustracijų ir nuotraukų. Knygoje paskelbti eilėraščiai apie Tilžę, Vilnių, Užupio respubliką, Klaipėdą, K. Donelaitį, paslaptingą miestą Tauragę, Koenigsbergą, Nidą, apie tris šimtus lietuviškų žodžių. Jau nystėje Borisas su draugais tris kartus keliavo pėsčiomis po Ignalinos kraštą. Autorius domisi Rusijos, Prūsijos ir dramatiška daugelio amžių Lietuvos istorija bei šiandiena. Keliaudamas po Karaliaučiaus sritį, mato joje ir mitinę Prūsą, ir Mažąją Lietuvą, ir Karaliaučių.

Didelę reikšmę poetas teikia gerai kaimynystei tarp Rusijos ir Lietuvos, draugiškam paprastų žmonių bendravimui. Ši knyga – tai didelio Lietuvos bičiulio dovana abiem tautom. Autorius labai raiškiai deklamavo savo eilėraščius rusų kalba (lietuviškai juos skaitė R. Daujotaitė-Leonova), padovanojo savo knygą bibliotekai, renginio dalyviams, užrašė autografus.

Gluškin Oleg Borisovič – rašytojas marinistas, Rusijos rašytojų sąjungos pirmininko pavaduotojas. Gimė Rusijoje, Pskovo srityje, Velikije Luki, baigė Sankt Peterburgo laivų statybos institutą. Karaliaučiuje gyvena nuo 1960 metų. Pirmieji jo apsakymai spausdinoje pasirodė 1962 m., kūrinių spausdinami Maskvos ir Sankt Peterburgo žurnaluose ir almanachuose. Oleg Borisovič kuria apybraižas apie įžymius Rusijos žmones, kurių veikla susijusi su Rytų Prūsija, parašė daugiau kaip 30 apybraižų. Yra išleidęs dvylika apsakymų ir apysakų knygų, romanų. Romane *Gyvųjų ir mirusiųjų parkas* tarsi sujungia praeitį ir dabartį. O. Gluškin buvo išrinktas Karaliaučiaus rašytojų organizacijos pirmininku, jo iniciatyva ši organizacija įėjo į Rusijos rašytojų sąjungą. Jis įsteigė ir leido žurnalus ir antologiją apie rašytojus, kurie gyveno Rytų Prūsijos teritorijoje (antologija išleista keturiomis kalbomis, p. Gluškinas parašė antologijos dalį rusų kalba). Už indėlių vystant Karaliaučiaus srities kultūrą, Rusijos

ryšius su Europa apdovanotas I. Kanto ir kitais diplomais, įvairiais medaliais.

Rašytojas papasakojo, kaip važiuodavo žiemą į Tolminkiemį ir paminėdavo K. Donelaičio gimtadienį. Poemą *Metai* rašytojas pavadino enciklopedija paprastiesiems žmonėms, o K. Donelaitį – lietuvių Homeru. Karaliaučiaus krašte M. Mažvydas parašė ir pirmąją lietuvišką knygą. Dabar rašytojas vadovauja Baltijos laivyno literatūriniam susivienijimui, yra tarptautinio žurnalo *Paralelės* redaktorius, jo pavardė įrašyta enciklopedijoje *Geriausieji Rusijos žmonės*.

Jemeljan Jemeljanovas, nusipelnęs Rusijos mokslo veikėjas, akademikas, geologijos ir mineralogijos mokslų daktaras, rašytojas, papasakojo apie savo gyvenimą ir mokslinę veiklą. Gimė Lenkijoje, Suvalkų apskrityje, Palenkės vaivadijoje daugiavaikėje valstiečių šeimoje, kur augo dvyli-

Kalba istorikas A. Matulevičius

ka vaikų, buvo devintas vaikas. Tėvas išsilavinęs žmogus, laikėsi senovinių papročių, mokėjo gražiai pasakoti, vaikams skaitė pasakas ir rusų klasikų kūrinius, giedojo cerkvės chore.

Kai būsimajam mokslininkui buvo septyneri, šeima iš Lenkijos buvo perkelta į Sovietų Sąjungos teritoriją ir apsigyveno Šakių rajono Bliuviškių kaime. Nuo tada prasidėjo šeimos kraustymasis iš vienos vietos į kitą. Antrojo pasaulinio karo pradžioje vokiečiai jų šeimą ištrėmė į Jonavos rajono Rimkų kaimą, kur Jemeljanas pradėjo lankyti pradinę mokyklą. Po kelerių metų Jemeljanovai apsigyveno Kauno priemiestyje, po karo Šilutės rajono Traksėdžių kaime. Jemeljanas mokėsi Šilutės pradinėje, vėliau vidurinėje mokykloje, dalyvavo respublikinėje moksleivių spar-

takiadoje, buvo geras šokėjas.

Šilutės vidurinę mokyklą Jemeljanas baigė sidabro medaliu ir įstojo į Vilniaus universitetą gamtos mokslų fakultetą geologijos specialybę. Baigęs universitetą, gavo diplomą su pagyrimu, dirbo Okeanologijos institute, Krasnodaro krašto mokslinėje stotyje, tyrinėjo Juodąją, Viduržemio jūras, tęsė mokslus aspirantūroje, apsigynė kandidatinę ir daktarinę disertacijas, gavo geologijos ir mineralogijos mokslų daktaro diplomą. Tyrinėjo pasaulio vandenynus, Kuršių marias, Baltijos jūros įdubas. Yra Rusijos mokslų akademijos tikrasis narys, Karaliaučiaus valstybinio universiteto (dabar I. Kanto universitetas) geologijos katedros profesorius, mokslo propaguotojas, daugelio publikacijų autorius. Iš viso parašė daugiau kaip keturis šimtus mokslinių darbų, dvidešimt knygų (viena jų – *Šimtas vandenyno mišlių*), sudarė 37 jūrų geologinius žemėlapius. Už didžiulį darbą pelnė daugybę įvairių apdovanojimų. Parašė atsiminimų knygą apie Šilutę, ji netrukus bus pristatyta švenčiant Šilutės 500 metų jubiliejų. Mokslininkas palaiko glaudžius ryšius su Lietuva, Šilute, kur baigė vidurinę, su kurso draugais, iš kurių net 20 yra profesoriai.

Svečias sakė, kad jis turi tris tėvynes: Lenkiją, kur gimė, Lietuvą, kur įgijo išsilavinimą, ir Rusiją, su kuria sieja tikėjimas, kalba ir likimas. Kultūrinio požiūriu labiausiai artima Lietuva, istoriniu ir dvasiniu – Rusija. Todėl jam vienodai artima kiekvienos tų šalių istorija, kultūra ir kalba. Džiugu, kad daugiau kaip penkiasdešimt metų negyvenantis Lietuvoje Jemeljanas kalba taisyklinga gražia lietuvių kalba.

Daktaras Algirdas Matulevičius, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro vyresnysis mokslinis redaktorius, istorikas, Mažosios Lietuvos tyrėjas, pasidžiaugė, kad Karaliaučiaus srities rašytojai daug žino apie šį kraštą ir apie jį rašo. Dr. A. Matulevičius papasakojo apie Mokslo ir enciklopedijų leidybos centrą, išleistą keturių tomų *Mažosios Lietuvos enciklopediją*, leidžiamą daugiatomę *Visuotinę lietuvių enciklopediją*. Šiame centre p. Algirdas dirba 40 metų, yra vienas *Mažosios Lietuvos enciklopedijos* iniciatorių, gerai pažįstantis kraštą, išvaikščiojęs visą Mažąją Lietuvą, organizavęs kraštotyrimines ekspedicijas tiriant lietuvininkų ir prūsų istorinį paveldą. Dr. Matulevičius dalyvavo Tauragės viešojoje bibliotekoje, kai buvo pristatyta Mažosios Lietuvos ir Visuotinė lietuvių enciklopedijos, dėkojo bibliotekai už tokius prasmingus renginius, skirtus Mažajai Lietuvai, palaikant kultūrinius ryšius su Karaliaučiaus kraštu.

Nukelta į 7-tą psl.

Dvarų apkarpymas

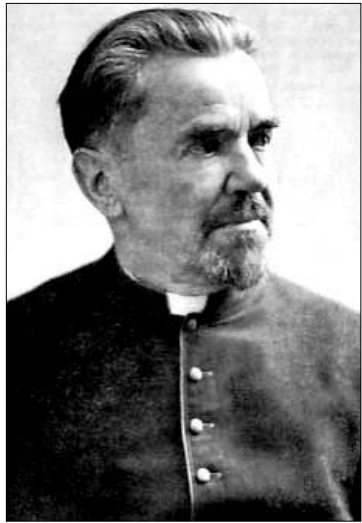
Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Apie dvarininkus visais laikais sklandė neįtikėtinos istorijos, legendos. Kodėl pasakojamos istorijos, kurios toli gražu neatitinka tikrovės? Niccolo Machiavel, diplomatas, rašytojas, kariškis, savo knygoje *Kunigaikštis* dar XVI š. taip aprašė naujos kartos dvarininkus, dažnai stovėjusius prie valstybės vairo: svarbiausia politiko dorybė yra mokėti į savo rankas paimti valdžią ir ją išlaikyti. Gudrius žudikus, sąmokslininkus, intrigantus, perėjūnus visuomenė, nors ir smerkia, kartu jais žavisi, stebėdama „dvaro intrigas“, kurios tada viduramžiuose buvo ne mažiau įdomios nei šiandien. Šiuo metu akivaizdi tiesa – pasaulinis bevandis miestas sparčiai naikinantį kaimą – lietuvių tautinės kultūros pagrindą. Mes, lietuviai, šimtmečius kaimuose gyvenanti tauta, ir šiandieną nesukūrėme miesto kultūros. Jos paprasčiausiai nėra ir nebuvo. Jei kas nors mieste ir vyksta, tai kitų kultūrų ir tradicijų imitacija. Šiandien Kaziuo mugė savo kilme valstietiškos, kaimo kultūros padarinys, atsikėlęs į miesto teritoriją, netapo miesto gaminiu.

Dvarininkai Lietuvoje gyveno, dirbo, kūrė dažnai neramiais laikais, ir jų gyvenimas tuos laikus puikiai atitiko. Jų gyvenimo būdas niekuo nesiskyrė nuo kitų Europos didikų. Kasdien dvaruose būdavo vagiama, plėšiama, priedurtinama, žudoma, neteisėtai pasisavinamas arba atvirai grobstomas čia gyvenusių dvarininkų ir aplinkinių pavaldinių turtas. Išstos dvarininkų šeimos per kelias kartas būdavo visiškai sunaikinamos. Prisiminkime, kaip elgėsi caro valdžia su gausiai 1831-1863 m. sukilime dalyvavusiais Žemaitijos dvarininkais. Net politizuoti teismai buvo patekę į polonizacijos, rusifikacijos vykdytojų, konkurentų, politikos priešininkų ar kerštingų pavyduolių rankas. Dvarininkai, kaip ir šalia jų gyvenantys valstiečiai bei miestiečiai, buvo barbariškai kankinami ir žudomi vardan „kilnių idealų“.

Vis dėlto per ilgus šimtmečius Lietuvos dvarai ir dvareliai tapo kultūros, meno ir dvasinio gyvenimo centrais, kur subrendo daugelis 1831 ir 1863 metų sukilimo vadų, 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės Akto sig-

natarų, žymių menininkų, rašytojų, mokslininkų, valstybės veikėjų, verslininkų. Antai Medingėnų dvaras, XX š. pirmojoje pusėje atrodė gana romantiškai. Jo pastatai stovėjo abiejose Minijos pusėse. Buvo didžiulis vaismedžių sodas, aptvertas dviejų žmonių augumo rąstais – neįlipsi. Čia pat iš šlapių palaukių sruvena šaltiniuotas upeliūkštis, kurio pakrantėje stovi Tabokinės malūnas. Štai kaip istorikas B. Kviklys aprašo šiame Medingėnų dvare gyvenusios dvarininkės Gurskienės likimą: „Kai Lietuvos valdžia išdalijo Gurskienės žemę, palikdama jai 80 ha, savininkė nenorėjusi reformos pripažinti ir patarusi naujakurių namus ant ratukų statyti. Apie 1928 m. apylinkės gyventojai dvarą sudegino. Po to savininkė likusią žemę pardavė lietu-

Kun. prel. Mykolas Krupavičius (1885-1970)

viui amerikiečiui, o pati išvyko į Lenkiją” – rašo B. Kviklys.

Apie reformos iniciatorių prel. Mykolą Krupavičių palankiai atsiliepė iškiliausi Lietuvos visuomenės veikėjai. M. Krupavičius Lietuvos valstybės atkūrimą siejo su Lietuvai būtina žemės reforma. Valstybės tarybos įgaliotas, važinėdamas po Lietuvą ir skelbdamas Lietuvos valstybės atkūrimą, jis savo kalbose vaizdavo nepriklausomą Lietuvą, kurioje jau įvykdyta žemės reforma ir panaikinta socialinė nelygybė (iš dvarininkų atimti dvarai). M. Krupavičius buvo matęs Rusijos revoliuciją ir suprato, kad žemės reformos negalima atidėlioti. 1919 m. sausio 1 d. buvo nutarta, kad Lietuvos dvarų žemė turi būti paskirstyta bežemiams ir mažžemiams, atiduodama jų nuosavybėn.

Dauguma dvarų savininkų, slėpdamiesi nuo artėjančios vokiečių okupacijos, buvo

pasitraukę į Rusiją, jų palikti dvarai buvo apleisti, nors ir ne visur. Kadangi sulenkėję dvarininkai priešinosi nepriklausomos Lietuvos atkūrimui, partijos sutiko, kad Lietuvoje būtina reformuoti žemės valdymą, nes rusiška tvarka buvo nepakenčiama, buvo būtina aprūpinti žemę jos norinčius arba nepakankamai turinčius valstiečius, kad ją apdirbdami galėtų pragyventi. Dauguma sutiko, kad tam tikslui priverstinai turi būti paimtos dvarų, valstybės ir tų, kurie ne iš jos minta, žemės. Bet kiek žemės turi būti palikta buvusiems jos savininkams, kaip bus atlyginta už jų nusavintą žemę, kiek dvarų palikti savininkui, kiek ir kokiomis sąlygomis žemės skiriama jos neturintiems? Visais tais klausimais skirtumai tarp dešiniųjų ir kairiųjų partijų buvo dideli ir nesuderinami. Krikščionys demokratams, tautininkams ir Valstiečių sąjungai sutiko, kad vykdant žemės reformą žemė turi būti duodama nuosavybėn. Socialistai ir valstiečiai liaudininkai reikalavo, kad žemės savininkas būtų valstybė, o bežemiams ir mažžemiams tik leisti jiems ją nuomoti.

Maištą dėl M. Krupavičiaus rengiamos žemės reformos, be abejo, skatino dvarininkai. Miestų turgūs, smuklės, prekyba nuo senų laikų duodavo nemažai pajamų. Todėl įvairiais laikotarpiais feodalai, daugiausia didžiojo kunigaikščio remiami, skatino miestų plėtrą. Valsčių centruose, pirmiausia ten, kur buvo dvarai, jie leido statyti gyvenamuosius namus, atidarinėjo smukles, statė šventoves, rengdavo nuolatinis turgus, muges, festivalius. Didžiojo kunigaikščio ekonominė politika puikiai matoma valsčių nuostatuose. Dvarų administracija jau 1527 m. buvo įpareigota kiekviename valsčiuje, tinkamose vietose kurti miestelius, atidaryti smukles ir turgus. Kintant LDK puoselėtoms vertybėms, kartu su atėjūnais smuko ne tik paprastų žmonių, bet ir politikų dorovė. Niekas nebeapsitikėjo sutartimis, sąjungos pažadais, pagalbos ir apsaugos raštais, išdavikai ir skundikai galėjo netrukdomi daryti savo juodus darbus, karo vadai ir vietos savivaldos administratoriai parsiduodavo tiems, kurie daugiau mokėjo ar labiau gąsdino, grasino.

KANADOS ĮVYKIAI

Balsų medžioklė

Išankstinio balsavimo galimybė šiemetiniuose federaciniuose rinkimuose pasinaudojo daugiau kaip 2 mln. kanadiečių. Tai trečdaliu daugiau nei praėjusiuose rinkimuose. Paskutinioji rinkimų savaitė parodė, kaip stiprėjo partijų kandidatų ir jų talkininkų rinkėjų balsų medžioklė ir tarpusavio kova, ne visada demokratiškais principais. Toronte liberalų rėmėjų kiemuose buvo pjaustomos automobilių padangos, NDP kandidatai pagavo liberalų talkininkus, naikinančius reklaminius NDP lapelius. Konservatoriams teko dar kartą aiškintis dėl būsimo pirkinio kariuomenės lėktuvų F-35 tikrosios kainos. Skubų teismo ieškinį pateikė grupė už demokratiją ir žmogaus teises AVAAZ, reikalaudama, kad vyr. revizorė atskleistų savo tyrimų duomenis apie konservatorių panaudotas lėšas, rengiantis G-8 susitikimui, dar prieš rinkimus.

Kanados mokslininkams paskirtos šiemetinės 5 Killam premijos (po \$100,000 kiekviena). Jomis apdovanoti Montrealio universiteto prof. Gilles Brassard, kvantų fizikos mokslininkas, ir dr. Michael Hyden už Huntington ligos tyrinėjimus. Toronto universiteto prof. Keren Rice apdovanota viena iš penkių premijų už 30 metų tyrinėjimą nykstančios indėnų Dene kalbos. Pagal profesorės surinktus duomenis, parengta šiaurės indėnų tarmių knyga, parengtos jų mokymo programos. Premijos paskirtos inž. Lotfollah Shafai (Manitobos universitetas) – už bevielio ryšio plėtrą; socialinės psichologijos specialistui Mark P. Zanna (Waterloo universitetas) – už rasinių prietarų ir kitų socialinių ryšių tyrinėjimą. Mokslo premijas Killam nuo 1981 metų skiria Kanados meno taryba.

Vienas iš turtingiausių pasaulio žmonių, *Microsoft* steigėjas Bill Gates turi įsigijęs didelį kiekį Kanados valstybinio geležinkelio (Canadian National Railway) akcijų. Per Cascade investicijų įstaigą bei Bill ir Melindos Gates fondą jis turi sukaukęs 46.07 mln. akcijų. Iš viso Kanados geležinkelis turi 458.6 mln. akcijų, kurių vertė siekia \$32 bln., jų paklausa didėja.

Kanadiečiai 2010 metais JAV parduotuvėse išleido 9 bln. dol. naudodami *Visa* korteles. Tai 18% daugiau nei 2009-aisiais. Kanados gyventojai noriai perka elektroniką, kuri JAV kainuoja 20% pigiau, buitinius prietaisus ir kitas plataus vartojimo prekes. Antroje vietoje

pagal paliekamą JAV pinigų kiekį – D. Britanija, trečioje – Meksika. Šiek tiek mažiau pinigų JAV palieka japonai ir kiniečiai. Didėjant Kanados dolerio vertei, proporcingai didėja ir turizmo ekonomikos pelnas ...kaimyninėje valstybėje.

Didelius Manitobos provincijos plotus užliejo pavasariniai potvyniai. Susidarius neištirpusio ledo sangrūdoms, vanduo upėse dar ky-la. Ypač plačiai išsiliejusi didžiausio Raudonosios upės intako Assiniboine tėkmė. Uždaryti 795 provincijos ir vietiniai keliai, beveik 700 šeimų, pusantro tūkstančio žmonių turėjo palikti savo namus. Nelaimės zona paskelbta 15 labiausiai nukentėjusių nuo potvynio gyvenviečių. Vietinių gyventojų indėnų tvirtinimu, tai didžiausias potvynis per 150 metų.

Kanados aukso kasykla *Barrick Gold* nutarė praplėsti savo verslą, išgydama vario verslovę *Equinox Minerals*. Šią Toronto esančią įmonę jie perka už 7.3 bln. dolerių. Kartu su turimomis kasyklomis Čilėje *Barrick Gold* taps viena iš didžiausių vario tiekėjų pasaulyje. Varis yra vadinamas pramonės auksu, kasmet didėja jo paklausa ir kaina. Didžiausia pasaulio vario pirkėja Kinija sunaudoja elektros kabelių, nešiojamųjų telefonų ir kitų ryšio priemonių, traukinių įrangos gamybai iki 7 mln. tonų per metus. Didindama pramonės gamybą, ši valstybė planuoja per artimiausią dešimtmetį sunaudojamo vario kiekį padidinti iki 12 mln. tonų per metus. Tad kalnakasyboje prasideda vario amžius.

Montrealio Al Sumach Al Naibrewiah mečetė yra tarp 9 musulmonų religinių įstaigų ir kitų institucijų, kurias JAV saugumo tarnyba yra paskelbusi pasauliniais teroristų verbavimo ir apmokymo centrais. Kitos musulmonų maldyklos, palaikančios al-Qaeda nusikalstamą veiklą, yra Vokietijoje, Prancūzijoje, D. Britanijoje ir kt. Minėtai Montrealio mečetei kurį laiką vadovavo elektros inžinierius Mohamedou Ould Salahi, kilęs iš Mauritanijos. Jis dėl įtartinis veiklos buvo priverstas išvykti iš Vokietijos, tada ir apsigyveno Montrealyje. Šioje mečeteje buvo apmokyti trys 9/11 teroristai; su šia įstaiga susijęs ir sulaikytas su sprogmenimis prie Kanados-JAV sienos asmuo. Vėliau Salahi, vykęs į Mauritaniją aplankyti savo sergančių tėvų, buvo suimtas ir dabar kalinamas Guantanamo kalėjime. **SK**

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m.
Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, CCIC, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę
T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

MŪSŲ TĖVYNĖJE

DIALOGAS SU LENKAIS

Balandžio 27 d. grupė Lietuvos intelektualų pranešė įsteigę lietuvių ir lenkų forumą sąžiningam bei turiningam dialogui skatinti. Išplatintame pranešime 122 visuomenės veikėjai, mokslininkai pareiškė manantys, kad „atėjo metas kalbėtis ne radikalų politinėms stovykloms, o lietuvių ir Lietuvos lenkų bendruomenių atstovams“. Sumanymo iniciatorius – istorikas Eligijus Raila. Po kreipimusi pasirašė jo kolegos lietuviai istorikai Alfredas Bumblauskas, Egidijus Aleksandravičius, Saulius Sužiedėlis, Šarūnas Liekis, Irena Vaišvilaitė, žurnalistai Virginijus Savukynas, Dainius Radzevičius, Audrys Antanaitis, Rimvydas Valatka, literatūros tyrinėtojas Algis Kalėda, vertėjas, literatūros kritikas Laimantas Jonušys, kiti visuomenėje žinomi asmenys. Tarp pasirašiusių Lietuvos lenkų yra Nepriklausomybės akto signataras Česlavas Okinčičas, mokslininkai Andžėjus Pukšto, Ryšardas Gajdis, vertėja Teresa Dalecka. Viešai išplatinto kreipimosi autoriai sako su nerimu stebintys, jų teigimu, vis prastėjančius Lietuvos piliečių – lietuvių ir lenkų – tarpusavio santykius.

NAUJAS DIREKTORIUS

Nuo 2010 m. pradžios neveikiančios ir uždarnos Ignalinos atominės elektrinės (IAE) gen. direktoriumi balandžio 27 d. paskirtas Žilvinas Jurkšus. Daugiau nei metus įmonėi vadovavęs Osvaldas Čiukšys paskirtas Ignalinos AE korporatyvinių reikalų direktoriumi. Energetikos ministerio Arvydo Sekmoko teigimu, reikalingas specialistas, turintis techninės patirties, darbo didelėje įmonėje ir projektų valdymo patirties, todėl iškilio siūlymas skirti naują vadovą. Fiziko išsilavinimą turintis 50 m. Ž. Jurkšus IAE dirba nuo praėjusių metų. IAE kuria RB-MK tipo grafitinių reaktorių išmontavimo ES kompetencijos centrą. IAE pagal Lietuvos išipareigojimus stojimo į ES sutartyje visiškai sustojo 2009 m. gruodžio 31 d. Jos uždarymui Lietuva jau yra gavusi apie 1.3 bln. eurų ir dar tikisi gauti apie 1.2 bln. eurų. Manoma, kad jėgainės uždarymas truks apie 25-30 metų.

NUTRAUKĖ SKRYDŽIUS

Latvijos skrydžių bendrovė „airBaltic“ nuo gegužės 14 d. atsisako skrydžių iš Vilniaus į Danijos sostinę Kopenhagą. Šiuo metu „airBaltic“ iš Vilniaus į Kopenhagą ir atgal skraidina 7 kar-

tus per savaitę. Sprendimas priimtas atsižvelgiant į keleivių srautą, kuris yra per mažas esamai pasiūlai. Įtakos turėjo ir veiklos perplanavimas, kuris labiau orientuojamas į vasaros sezono populiarias kryptis. Keleiviams, išsigijusiems bilietus iš Vilniaus, bus siūlomos kitos kelionės. Šių metų vasario pabaigoje skelbta, kad „airBaltic“, dar neprasidėjęs naujam vasaros skrydžių sezonui, dėl konkurencijos nuo kovo 27 d. atsisakė skrydžių iš Vilniaus į Dubliną, Londoną, Romą ir Paryžių. Nei prieš kelias savaites veiklą Vilniaus oro uoste pradėjusi Vengrijos pigių skrydžių bendrovė „Wizz Air“, nei gegužės pradžioje skrydžius iš Vilniaus pradėdanti Airijos pigių skrydžių bendrovė „Ryanair“ kol kas nesiūlo skrydžių į Kopenhagą. Tačiau „airBaltic“ iš Vilniaus toliau tiesiogiai skraidins į Rygą bei Taliną. Šiuo metu iš Vilniaus ir Palangos oro uostų į Kopenhagą skraidina Skandinavijos oro linijos „Scandinavian Airlines“ (SAS).

PERSPĖJIMO SISTEMA

Balandžio 27 d. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyboje prie Aplinkos ministerijos pradėjo veikti Stichinių gamtos reiškinių išankstinio perspėjimo sistema. Interneto svetainėje www.meteo.lt bus talpinami perspėjimai apie pavojingus gamtos reiškinius septyniems Lietuvos regionams: Baltijos priekrantei ir Kuršių marioms, vidurio Lietuvai, pajūriui ir pamariui, šiaurės rytų Lietuvai, pietryčių Lietuvai, šiaurės vakarų Lietuvai bei pietvakarių Lietuvai. Pasak meteorologų, naujoji sistema leis visuomenei ir specializuotoms tarnyboms patogiai forma gauti patikimą informaciją apie numatomus pavojingus, stichinius ir katastrofinius meteorologinius bei hidrologinius reiškinius, suteiks galimybę laiku imtis priemonių ir išvengti sunkių padarinių arba kiek įmanoma juos sumažinti. Informacija bus nuolat atnaujinama trims dienoms į priekį. Į sistemą suplauks informacija iš visų meteorologinių matavimo postų, stočių, taip pat iš plataus Lietuvos automobilių kelių direkcijos meteorologinių stotelių tinklo. Stichinių gamtos reiškinių išankstinio perspėjimo sistema sukurta ir įdiegta įgyvendinant projektą „Stichinių gamtos reiškinių išankstinio perspėjimo sistemos sukūrimas ir įdiegimas“, finansuojamą Norvegijos karalystės ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšomis. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Prisimenant praeitį

Hamiltono lietuvių orkestras „Aidas“: Justas Vaičius, Aleksas Dudonis, p. Liepa, Stasys Jokubaitis, Darius Slavinskas; prie pianino vadovas Vytautas Babeckas

Vytautas Babeckas, atlikęs vienerių metų miško darbų sutartį, atvyko į Hamiltoną 1948 m. ir įsidarbino plieno fabrike. Tais pačiais metais pradėjo veikti muzikos srityje su kitais neseniai atvykusiais tautiečiais. Tuoju sudarė dainos kvartetą, vėliau trio, pats akompanuodamas akordeonu. Jis buvo pirmas mūsų Aušros Vartų šventovėje vargonininkas, suorganizavęs parapijiečių chorą. Taip pat dirbo šalutinį vakarinį darbą „Wadlington School of Music“ Hamiltono miesto centre dėstydamas piano ir akordeono pamokas. Darbą plieno fabrike nutraukęs, įsteigė „Babeckas Accordion Studio“ savo namų priestate. Jis baigė pianino derinimo kursus ir derino pia-

HLO (Hamiltono lietuvių orkestras), vadovaujamas Vytauto Babecko (su akordeonu) 1954 m.

nius šventovėse, salėse ir kitur. Šalia viso to, sudarė lietuvių ir nelietuvių orkestrą, kuris grojo šokiams, vestuvėms ir kt. Pirmasis orkestro pavadinimas buvo KLO, t.y. Kanados lietuvių orkestras. Vėliau pakeitė pavadinimą į „Aidas“, dar vėliau jie pasivadino

„Continental“, nes jis grojo daug kitų tautybių renginiuose. Jis dažnai pasirodydavo atlikdamas programą įvairiuose lietuvių minėjimuose bei šventėse. Mirė 1972 m., sulaukęs vos 47 metų.

Aldona Gailienė-Babeckienė

1959 m. Vytauto Babecko akordeonistai; vidury – Margarita Klevaitė – pianistė

Hamilton, ON

HAMILTONO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ-ŽŪKLAUTOJŲ KLUBAS GIEDRAITIS skelbia susirinkimų bei gegužinių datas: birželio 5 d. – klubo metinis susirinkimas, registracija 1 v.p.p.; pradžia 2 v.p.p.; liepos 17 d. – pirmą klubo gegužinę; liepos 23 d. – šeštadienį – TALKOS kredito kooperatyvo metinė gegužinė (piknikas); rugpjūčio 14 d. – antra klubo gegužinė; rugsėjo 24 d. – sezono uždarymas. Klubo gegužinės ir metinis susirinkimas vyksta sekmadieniais. Kviečiame visus kartu su draugais pasidžiaugti vasaros metu sodybos gamtoje. Šaudymo sekcija veikia kas sekmadienį (ir žiemos metu). Pavasario sezoną gražiai pradėjo bendru šaudymu „Turkey Shoot“, kuris įvy-

ko balandžio 10 d. Iš kitų klubų suvažiavo „trap“ šaudymo mėgėjai ir per suorganizuotas varžybas sunešė lėšų klubui paremti. Ruošos darbų nemažai, prie dienos prisidėjo iš valdybos R. Bartninkas, V. Dambrauskas, K. Deksnys, E. Gocentas, G. Senkus ir A. Svilas. Taip pat prie talkos prisidėjo Algis Jusys ir V. Svilas.

Šeiminkės, vadovaujamos Sally Svilas, vėl pasižymėjo skanumynais ir paminėjo mūsų lietuviško klubo veiklą tarp kanadiečių su gražiai iškeptu „tarptautiniu“ pyragu. Kaip visada visi baigė varžybas gerą nuotaiką, dėkingi, kad klubas suorganizuoja tokias dienas ir visi turi progą paremti mūsų klubą. **G.Senkus**

Dalis šaulių laukia eilės pradėti šaudymą Giedraičio klube. Pačioje kairėje stovi šaudymo sekcijos pirmininkas A. Svilas
Ntr. G. Senkaus

Svečiai iš Karaliaučiaus Tauragėje

Atkelta iš 4-o psl.

VŠĮ Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis padėjo svečiams iš Karaliaučiaus už tai, kad apgynė K. Donelaičio muziejų Tolminkiemyje, priminė poeto Justino Marcinkevičiaus priesaikas tautai: išsaugoti lietuvių kalbą, Tolminkiemio muziejų ir Gedimino pilį. Zenona Jurevičiūtė, dirbusi Karaliaučiaus krašte Būdviečiuose (Malomožaiske) lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytoja, sakė esanti be galo dėkinga renginio svečiams, daug ir gražiai kalbėjusiems apie K. Donelaitį ir Tolminkiemį. Zenona pasidžiaugė, kad Karaliaučiaus krašte poetui skiriama tiek daug dėmesio ir perskaitė tris savo kūrybos eilėraščius apie K. Donelaitį ir Mažąją Lietuvą.

Rugsėjo mėnesį Tauragės bibliotekoje įvyko Rūtos Dautotaitės-Leonovos, mokytojos, gyvenančios ir dirbančios Karaliaučiuje, poetės, vertėjos, poezijos vakaras. P. Rūta išvertė į rusų kalbą Arvydo Juozaičio knygą *Karalių miestas be karalių*, N. ir L. Kit-

kauskų knygą *K. Donelaičio memorialas Tolminkiemyje*, dabar verčia K. Donelaičio *Metus*. Ji rašo eilėraščius lietuvių ir rusų kalbomis. R.

Svečiams padėkos žodžius taria Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis

Leonova palaikė ryšius su Karaliaučiaus rašytojais, derino renginio detales. Vakarą metu ji skaitė savo kūrybos posmus apie gimtąją kalbą ir K. Donelaičio dvasią. Renginys nesibaigė oficialiaja dalimi, atvykusieji dar maloniai pabendravo, atsakė į dominančius

klausimus.

Svečiai nuvyko į Požerūnus prie paminklinio akmenų, skirto Tauragės konvencijai. 1812 m. gruodžio 31 d. Prūsijos ir Rusijos kariuomenių generolai Johanas Jorkas ir Ivanas Dibičius toje vietoje pasirašė Konvencijos aktą dėl karinių veiksmų nutraukimo. Minint šio akto šimtmetį čia buvo pastatytas paminklinis akmuo. Artėjant 200-osioms konvencijos metinėms Tauragės "Rotary" klubas žada iki 2012 m. gruodžio 31 d. visiškai atstatyti autentišką Tauragės Konvencijos paminklą.

Apsilankęs Požerūnuose prie paminklinio akmenų rašytojas Gluškin Oleg Borisovič, grįžęs į namus, parašė apie tai apsakymą. Bibliotekoje buvo įdomus dvasingas renginys. Susirinkusieji susidomėję klausėsi svečių pasakojimų apie tai, kas jungia Lietuvą ir Karaliaučiaus sritį. Jungia geografinę padėtį, bendrą istoriją, pirmosios lietuviškos knygos autorius Martynas Mažvydas, rašytojas filosofas Vydūnas, Tolminkiemis ir K. Donelaitis, kurio gražus jubiliejus artėja.

Rochester, NY

ALYTAUS-ROČESTERIO miestų-dvynių komitetas rengia žymiojo Lietuvos Dainavos liaudies ansamblio koncertą, kuris įvyks gegužės 14, šeštadienį, 7 v.v. Hochstein School of Music and Dance (50 N. Plymouth Ave., Rochester, NY, 14614). Bilietų kaina \$20 suaugusiems, \$5 studentams, vaikams iki 12 m. – įėjimas nemokamas. Bilietus užsisakyti skambinant telefonu 585-216-9714 arba 585 663-3036. **Inf.**

London, ON

ATVELYKIO SEKMADIENIS prieš 11 metų pop. Jono-Pauliaus II buvo paskelbtas Dievo Gailestingumo švente, o dabar, tos šventės metu, pop. Benediktas XVI Vatikane palaimintuoju paskelbė patį šventės skelbėją a.a. Karolį Wojtylą, buvusį pop. Joną-Paulių II, kuris buvo didis mūsų tautos užtarėjas čia, žemėje. Lai mūsų maldos ir toliau liejasi jam su prašymu tolesnio užtarimo pas Gailestingąjį Dievą sau ir savo tautai.

KLB LONDONO APYLINKĖS VALDYBA sveikina MOTINOS DIENOS proga visas motinas ir linki geros sveikatos, vaikų meilės bei kasdieninio gyvenimo džiaugsmo.

ALDONA VALAŠKEVIČIENĖ nuoširdžiai dėkoja visiems parapijiečiams už pareikštą užuojautą, mirus mylimam broliui Vytautui Vaičiuliui.

GEGUŽĖS 8, sekmadienį, Mišios bus už Mačių motinas. **Inf.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Julius Bulota, inžinierius, spaudos talkininkas, 93 m. amžiaus, po ilgos ligos mirė vasario 22 d. Denver, CO. Velionis gimė 1917 m. liepos 4 d. Utenos apskr. Inžinerijos mokslus studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, įsigijo hidrotechnikos inžinieriaus diplomą. Po studijų darbavosi Kauno miesto savivaldybėje, dalyvavo pogrindžio veikloje. 1944 m. rudenį kovojo prieš sovietus Žemaitijoje. Pasitraukęs į Vokietiją, atsidūrė Drezdene, vėliau persikėlė į Kempteną. Čia jis lietuvių pabėgėlių stovykloje padėjo organizuoti Maironio gimnaziją, vėliau tapo Aukštųjų technikos kursų reikalų vedėju. 1946 m. birželio 13 d. Šv. Antano šventovėje susituokė su Antanina Kolupailaite, prof. Stepono Kolupailos dukra.

Jaunoji Bulotų šeima

1949 m. atvyko į JAV-bes ir apsigyveno pas uošvį South Bend, IN. J. Bulota, įsigijęs registruoto profesinio inžinieriaus pažymėjimą, darbavosi statybos bendrovėse. Rašė *Technikos žodyje*, *Darbininke* ir *Dirvoje*, teikdamas patarimus, kaip atvykusiems jauniems inžinieriams pasiruošti egzaminams. Priklausė Lietuvos karių veteranų sąjungai "Ramovė", Lietuvių bendruomenei, Lietuvių skautų sąjungai. 1967 m. dėl darbo buvo perkeltas į Njujorką, vėliau į Oxfordą, CT. Visa šeima (tėvai, duktė ir sūnus) įsijungė į lietuvių bendruomeninę veiklą. 1978 m. Bulotos persikėlė į Denver, CO, ir iki pensijos darbavosi "Gates Rubber" bendrovėje. Čia J. Bulota priklausė Colorado lietuvių bendruomenei, buvo jos sekretorius ir pirmininkas. Redagavo LB žiniaraštį *Žinys*. Prasidėjęs Sąjūdžiui, apie Lietuvos įvykius informavo amerikiečių spaudą, kalbėjo televizijoje, rengė peticijas JAV senatoriams ir kongreso atstovams. Liūdesy liko žmona Antanina, sūnus Rimantas, Aldona su vyru ir du vaikaitėiai. Velionis palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje, greta prof. S. Kolupailos.

Australija

Balandžio 3 d. Melburno Lietuvių Namuose vyko "Popietė su Justinu Marcinkevičiumi". Ją surengė entuziastės, vadovaujamos Alenos Karazijienės. Pastaroji programai vadovauti pakvietė Gabrielių Žemkalnį (prof. Vytauto Landsbergio brolių), dvylika metų su poetu J. Marcinkevičiumi nuoširdžiai bendravusį. Įvadiniame žodyje jis labai nuoširdžiai kalbėjo apie Justiną – poetą, patriotą lietuvių, draugą, pabrėždamas jo didelę meilę

Lietuvai bei apie poeto nepaprastą kuklumą. Buvo parodytas poeto Mykolo Karčiausko paruoštas dokumentinis filmas apie žymų poetą J. Marcinkevičių "Prie rugių ir prie ugnies", dainavo moterų kvartetas poeto sukurtas dainas. Pažymėtina, kad velionis poetas sukūrė eilėraščių apie išėjusius partizanauti klasės draugus mokinius *Šešiolikmečiai*. Po filmo G. Žemkalnis pažymėjo, kad Justinas Marcinkevičius, kaip ir Maironis, yra tautos dainius. Kai kurie jo eilėraščiai tapo dainomis, kurioms melodijas sukūrė kompozitoriai. Pasibaigus programai, A. Karazijienė padėjo Gabrieliumi Žemkalniui, dainininkams bei teikusiems techninę pagalbą – Algiiui Kairaičiui, Mykolui Kozlovskuiui, Pauliui Petraičiui ir kt. Renginys baigtas vaišėmis.

Latvija

Vasario 21 d. Agluonoje įvyko iniciatyvinės grupės Latvijoje statyti paminklą karaliui Mindaugui posėdis. Jame buvo paskelbtas pirmosios vietos paminklo projekto konkurso laimėtojas skulptorius Vidmantas Jonu Anuškevičiumi ir Vyteniu Izokaičiu. Pasak šios grupės pirmininko Antano Valionio (Lietuvos ambasadoriaus Latvijoje), projektas atspindi karalių Mindaugą, valstybės augimo, Europos valstybių brandinimo ir branginimo idėjas. Artimiausiu metu planuojama atidaryti banko sąskaitą norintiems paremti paminklo statymą. Jį norima pastatyti Agluonoje iki 2013 m., kai bus minima karaliaus Mindaugo 750 metų mirties sukaktis.

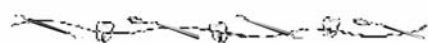
Kai kurie istorikai nurodo, kad Mindaugas žuvo prie Agluonos, o karalienė Morta yra kilusi iš latgalių giminės. Agluona žinoma kaip didžiausias Latvijos katalikų centras. Kasmet rugpjūčio 14-15 d.d. švenčiama Švč. Mergelės Marijos Dangun ėmimo šventė. Į iškilmes iš visur suplaukia didžiulės minios.

Ispanija

Tarptautinis Valencijos filmų festivalis, skirtas vidutinės trukmės filmams, buvo surengtas jau trečią kartą. Į programą buvo įtraukta 20 filmų iš įvairių pasaulio kraštų. Lietuvai atstovavo studijos "Monoklis" filmas "Balkonas". Šis filmas Lietuvoje buvo pripažintas geriausiu metų vidutinės trukmės filmu. Geriausia aktore pripažinta "Balkono" jaunoji aktorė Elzbieta Degutyte. Tarptautiniame festivalyje "La Cabina" operatorius Andrius Kemežys pripažintas geriausiu už atliktą darbą filme "Balkonas". **JA**

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 69 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą 0.25%
čekių sąskaitą iki 0.25%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 0.50%
180 dienų indėlius 0.50%
1 m. term. indėlius 1.50%
2 m. term. indėlius 1.90%
3 m. term. indėlius 2.40%
4 m. term. indėlius 2.65%
5 m. term. indėlius 2.85%

RRSP ir RRIF

(Variable) 0.50%
1 m. ind. 1.50%
2 m. ind. 1.90%
3 m. ind. 2.40%
4 m. ind. 2.65%
5 m. ind. 2.85%

PASKOLAS

Asmenines nuo 3.50%
Nekiln. turto 1 m. 3.50%

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITA, ATLEISTA
NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ -
(Tax-free savings account - TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable - 1.50%
1 metams - 2.00%
2 metams - 2.25%
3 metams - 2.50%
4 metams - 2.75%
5 metams - 3.25%

•Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

•Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Pokalbis su “Atžalyno” mokytojais

**ICHTIANDRAS
URNIEŽIUS,
“Ažalyno”
keturiasdešimtmečio
koncerto
meno vadovas**

– *Kas jus nuvedė į “Atžalyną”? Kaip ilgai jau priklausote “Atžalynui”?*

– Dar prieš 6 metus mane susirado Danutė Mašanauskaitė ir Angelė Biondi su pasiūlymu padėti įsikurti “Tarp Kitko” grupei, kurią tada bandė sukurti Elona Punkrienė. Tada man ir teko susipažinti su “Atžalyno” grupe, jo mokytoja ir meno vadove Aldona Zander. Paragintas Aldonos, aš atėjau į “Atžalyno” veteranų grupę kaip šokėjas ir po pirmojo koncerto Delhi, kuriame man teko šokti, Aldona man draugiškai perdavė vadovavimą. Per tuos metus man teko gerai susipažinti su “Atžalyno” studentais ir veteranais. Drauge mums teko išgyventi daug linksmų ir gražių akimirų, surengti

nemažai koncertų ne tik Toronte, Kanadoje, bet ir kitose šalyse. Buvo visko, bet savo darbais ir vieningumu mes įrodėme patys sau, kad visi drauge mes galime iš tikrųjų labai daug pasiekti.

– *Ar ne jūsų idėja buvo surengti “Karčiama” pavadinimą trijų – “Gintaro”, “Gyvataro” ir “Atžalyno” grupių renginį?*

– Surengti “Karčiama”, t.y. mūsų visų trijų grupių draugišką koncertą, idėja buvo kilusi seniai. Ją draugiškai įgyvendinti man padėjo Irena Žukauskaitė (“Gyvataras”) ir Romas Jonušonis (“Gintaras”) vadovai ir absoliučiai visi šokėjai. Manau, jog tokie renginiai ne tik daugiau suartina visus šokėjus ir muzikantus, bet ir visus žiūrovus. Visi draugiškai linksmindamiesi ir bendraudami įrodome visiems, kokie mes vieningi ir neabejingi savo tautos menui.

– *Praeitą vasarą, “Atžalyno” rengtuose šokių kursuose grupės nariai turėjo progą bendrauti su žymiu Lietuvos choreografo-etnologu docentu dr. Vidmantu Mačiulskiu. Kaip iškilo mintis “Atžalynui” pasiūlyti dr. Mačiulskį?*

– Jau keletas metų, kai visos išeivijos šokių grupės šoka Vidmanto sukurtus šokius, ne tik Lietuvo-

je, bet ir čia. Visam jaunimui labai patiko šokti jo paskutinių sukurtą ir išeivijai pristatytą šokį, “Šiaudai be grūdų”. Čia man ir kilo idėja, kad būtų iš tikrųjų labai smagu, jog visi “Atžalyno” šokėjai ne tik šoktų Vidmanto statytus šokius, bet patys galėtų pasiklausti maestro, iš kur ir kaip tie šokiai atsiranda ir pabandyti perimti šokio charakterį iš paties choreografo. Maniau, kad tai buvo iš tikrųjų labai pavykusi tautinių šokių stovykla. Dar kartą didelis AČIŪ visiems, prisidėjusiems prie šios stovyklos organizavimo. Ir gerb. dr. Vidmantas Mačiulskis padovanojo “Atžalynui” keletą savo naujų šokių, kurie buvo sukurti specialiai mūsų artėjančiam jubiliejiniam koncertui.

– *Ar galėtumėte trumpai, kaip šventės meno vadovas, pasidalinti mintimis apie artėjančią “Atžalyno” keturiasdešimtmečio koncertą?*

– Koncertas bus ypatingas ne tik tuo, kad tai yra Jubiliejinis ir jame dalyvauja absoliučiai visi “Atžalyno” nariai ir svečiai, bet čia jūsų lauks linksmas vasariška nuotaika, šypsena, nuotaikinga polka ir dar daugiau. Matysite išeivijos aukso fondo (žiūrovų mėgstamiausi, geriausiai žinomi išeivijoje) šokius ir dar niekam nematytus gerb. doc. dr. Vidmanto Mačiulskio šokius. Kviečiame visus, visus!

* * *

**ALMA
ŽILINSKAITĖ-
PACEVIČIENĖ,
senjorų/veteranų
grupės mokytoja**

– *Kada pamilote lietuvių liaudies šokius?*

– Gimiau ir užaugau Telšiuose. Nuo vaikystės labai mylėjau šokį. Labiausiai patiko baletas, ir kai mama paklausdavo, kuo norėsiu būti užaugus, sakydavau – balerina. Galbūt todėl jau 6 metų pradėjau lankyti naujai Telšiuose atidarytą baletų studiją, kuri peraugo į tautinių šokių grupę. Pirmas vadovas buvo jaunas, energingas, ką tik baigęs Klaipėdos konservatoriją – Kazimieras Kondratavičius. Kadangi buvo labai geras, jis ilgai neužsibuvo Telšiuose, išvyko į Kauną ir ten vadovauja Kauno medicinos akademijos šokių kolektyvui. Labai gerai prisimenu savo pirmą koncertą, pirmą šokį “Kepurinė”. Koks vidinis jaudulys buvo prieš pirmąjį koncertą! Kokios mes buvom laimingos su savo naujais tautiniais drabužiais! Manau, todėl labai gerai galiu suprasti, ką jaučia mano mažosios šokėjėlės. Antra mano šokių vadovė buvo Genovaitė Lukauskytė. Jos dėka mes buvom geriausios Telšių miesto tautinių šokių šokėjos. Jos dėka dalyvavome rajoninėse ir respublikinėse dainų ir šokių šventėse.

– *Kaip ir kur su jais (lietuvių liaudies šokiais) susipažinote?*

– Lietuvių liaudies šokis lydi mane visą mano gyvenimą, nuo pirmojo susipažinimo su “Kepurine”. Toliau sekė lietuviški rateliai, polkos. Kaip ir daugumoje kolektyvų visuomet buvo berniukų trūkumas, tad mūsų vadovei teko būti išradinai ir ieškoti šokių, skirtų tik mergaitėms. Mes taip pripratome šokti vienos, kad vėliau, sustatytos poros su nors truputį mokančiais šokti vaikinais, juos stumdydavom ir mokydavom, kaip šokti, kas, manau, vaikiniams kartais nepatikdavo.

Baigus vidurinę mokyklą, įstojau į Vilniaus Gedimino Technikos universitetą. Labai apsidžiaugiau, kad galėjau šokti universiteto tautinių šokių ansamblyje “Vingis”. Čia susipažinau su kadriliais ir etnografiniais žaidimais.

– *Kuo mūsų liaudies šokiai ypatingi?*

– Man lietuviškas šokis – tai buvimas kartu su kitais, mylinčiais lietuvišką šokį ir puoselėjančiais lietuviškas tradicijas žmonėmis. Šokyje nors trumpam užmiršti kasdienius rūpesčius ir vargus. Lietuviškame šokyje gali išžiūrėti lietuvių tautos charakterio bruožus: santūrumą, ramybę, dvasingumą, bet kartu ir nuoširdų šmaikštumą. Juk lietuviai taip ir gyveno nuo senų laikų – po sunkių kasdinių darbų susirinkdavo gegužinėse, vakaronėse pabūti kartu, pabendrauti, padainuoti, pašokti, pasilinksminėti.

– *Kaip ilgai priklausote “Atžalynui”?*

Mokydamasi Vilniaus Technikos universitete šokau universiteto tautinių šokių ansamblyje “Vingis”. 1989 metais mūsų ansamblis pasikvietė Toronto šokių grupę “Atžalyną” pasisvečiuoti Lietuvoje. Likau sužavėta, kad taip toli nuo Lietuvos yra žmonių, mylinčių ir puoselėjančių lietuviškas tradicijas. Galbūt atžalniečių šokiai buvo paprastesni, kalba su dideliu akcentu, bet galėjai pajusti, kad kažkas bendro yra tarp mūsų – MEILE LIETUVAI. Tuomet aš pajutau, ko mums, vietiniams lietuviams, trūko – mes šokio žingsnius atlikome profesionaliau, kalbėjome lietuviškai, bet mums atrodė, kad tai nėra daug, ką mes turime, kad užsienio dainos, šokiai gražesni, įdomesni, mandresni. Galbūt mano naivumas mane ir priverčia susimąstyti apie gyvenimo vertybes ir kaip svarbu yra vertinti ką turi. Kitų metų pavasarį tautinių šokių ansamblis “Vingis”, o su juo kartu ir aš lankėmės pirmą kartą Kanadoje. Vėl šokome ir bendravome su atžalniečiais. Tuo metu Lietuvos politinė padėtis buvo labai įtempta. Besisvečiuojant Kanadoje, prasidėjo Maskvoje politinis perversmas, iškilo grėsmė Lietuvos nepriklausomybei. Reikėjo pasirinkti – grįžti į Lietuvą ir galbūt patirti komunistinį susidorojimą (visa šeima buvome Sąjūdžio aktyvistai, tėvelis Telšių rajono Sąjūdžio tarybos pirmininkas), arba likti čia ir bandyti to išvengti. Apsisprendimas buvo nelengvas, atrodė, kad išduodu Lietuvą...

Iš atžalniečių ir kitų Kanados lietuvių sulaukiau moralinės ir materialinės paramos, už ką esu labai jiems visiems dėkinga. Gyvendama Kanadoje, visą laiką jaučiau skolą “Atžalynui” ir, vaikams paaugus, nusprendžiau prisidėti prie “Atžalyno” veiklos. Pradėjau mokyti mažuosius šokėjus, o vėliau, paskatinta tuometinio “Atžalyno” meno vadovo Ichtianandro Urniežiaus, ėmiausi mokyti ir jaunųjų veteranų (pagyvenusių) grupę.

Su savo šokėjais dalyvavau “Atžalyno” metiniuose koncertuose, 2005 metų Dainų ir šokių šventėje Lietuvoje, išeivijos šokių šventėje Los Angeles. Mažosios atžalynietės šoko “Kepurinė” Lie-

tuvos jūrininkams, plaukusiems jachtomis aplink pasaulį ir trumpam viešėjusiems Kanadoje. Keletą kartų linksmine senelius “Labdara” slaugos namuose, dalyvavome Toronto Lietuvių Namų Kalėdinėje eglutėje.

– *Jūs vadovavote Joninių koncerte atvirame ore, įvykusiame lietuvių medžiotojų klube, netoli Hamiltono miesto, ką įdomaus galėtumėte apie šį renginį papasakoti?*

– Lietuvoje gegužinės ir Joninės visuomet vyksta lauke, tad norėjosi vaikams ir draugams priminti senas tradicijas ir kartu pasibūti gamtoje. Manau, nieko nebūtų gavęsi iš mano norų, jei nebūtų buvę žmonių, kurie pritarę šiai idėjai ir palaikę, padėjo ją įgyvendinti. Jų yra per daug čia man visus išvardinti. Norėjome, kad Joninės būtų linksmos ir nuotaikingos ne tik žiūrovams, bet ir patiems šventės dalyviams. Manau, šis renginys mums tikrai pavyko, nes dar ilgai po to žmonės kalbėjo ir prisiminė.

Džiaugiuosi, kad turėjau galimybę prisidėti prie šio renginio. Žaviuosi “Atžalynu” ir atžalniečiais, kad jie vis randa būdų, kaip nustebinti naujomis idėjomis, būdais lietuvius suburti ir pabūti kartu lietuviškoje dvasioje.

– *Kokie jūsų norai, planai, svajonės “Atžalyno” ateičiai?*

– Dabar “Atžalynas” ruošiasi švęsti savo 40-ties gyvavimo metų sukaktį. Manau, jau teko girdėti, kad šiam koncertui pasiruošti buvome pasikvietę gerbiamą choreografą-etnologą docentą dr. Vidmantą Mačiulskį. Labai mėgstu jo šokių braižą. Jis tikrai mūsų lietuviškam šokiui suteikia savitą stilių, originalumą. Kiekvienas jo šokis – tai lyg mažas pasakojimas apie lietuvišką kasdienybę. Taip ir norėčiau, kad prieš kiekvieną jo šokį pats maestro papasakotų žmonėms, ką jis bandė parodyti tame šokyje. Atžalniečiai tikrai dvasiškai praturtėjo, gavę galimybę pabendrauti su šiuo gerbiamu choreografu ir dabar laukia galimybės parodyti naujus V. Mačiulskio šokius kartu su senais “Aukso fondo” šokiais.

Labai noriu ir tikiu, kad “Atžalynas” augs ir stiprės, kad lietuviai gyvenantys Toronto apylinkėse rinksis, bendraus ir rengs naujus renginius. Tokiu būdu mes prisidedame prie lietuviškos kultūros puoselėjimo, nes aš tikrai nenorėčiau matyti laisvos Lietuvos be lietuviško žodžio, dainos ir šokio. Gyvendami čia, išeivijoje, mes kiekvienas po truputį galime prisidėti prie mūsų kultūros išsaugojimo ateinančioms kartoms.

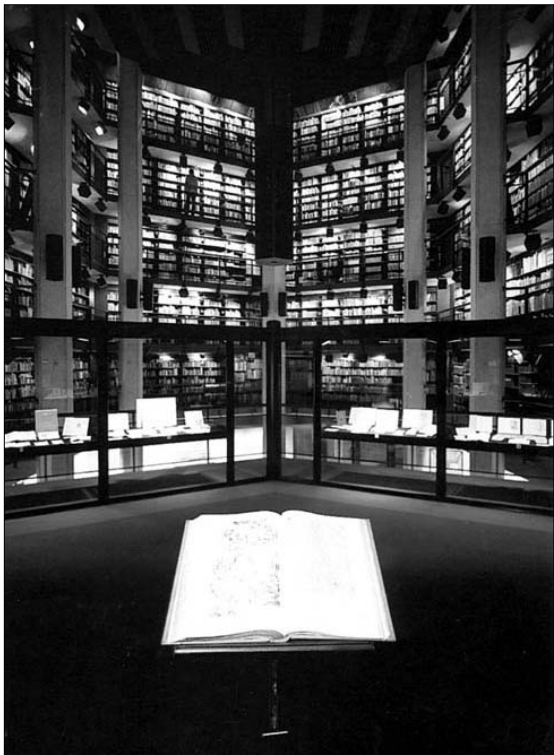
Nukelta į 13-tą psl.

Nesudegintos knygos

Labai vertinama Rusijos carų ir komisarų naikinta lituanistika:
dr. Vinco Kudirkos ir Bernardo Brazdžionio originalios antikvarinės knygos

GENIUS PROCUTA

Per paskutinius dvidešimt metų dviem Toronto universiteto bibliotekom – didžiausią ir pagrindinę – “Roberts Library” ir specializuotai retų knygų – “Thomas Fisher Rare Book Library” esu dovanojęs daugiau kaip du tūkstančius lituanistikos objektų, daugiausia knygų ar įrištų tęstinių žurnalų tomų, pora šimtų originalios grafikos lakštų, senų žemėlapių, apie 300 meninių “ex-libris” knygos ženklų (t.y. mažosios grafikos) jų savininkams pažymėti. Visa ta dovanota lituanistika (plačia prasme – mokslas apie lietuvių kultūros visumą: istoriją, kalbą, literatūrą, meną, papročius, politiką, religiją, ūkį ir teisę) buvo įvertinta daugiau kaip šešiasdešimties tūkstančių dolerių. Apie 85% dovanotų objektų teko “Roberts” bibliotekai ir 15% retų knygų bibliotekai – “Thomas Fisher”, kurios saugyklos nuotrauka čia spausdinama.

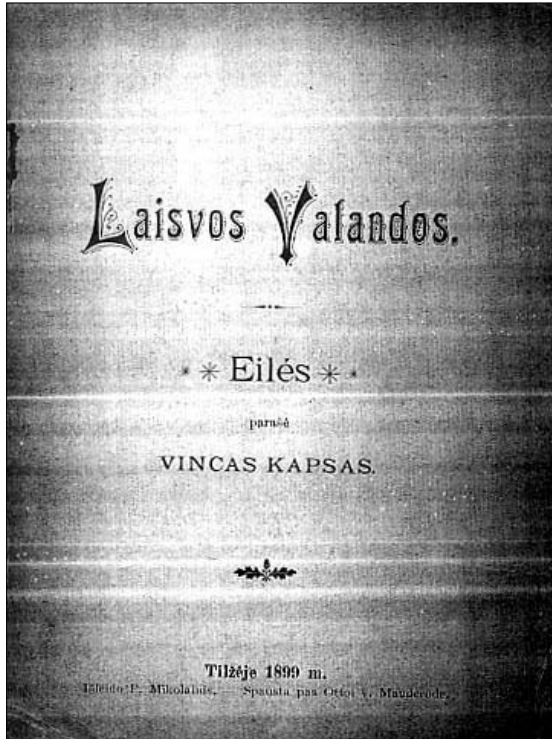

“Thomas Fisher Rare Book Library”, Toronto universitetas
Ntr. Thomas Moore

Praeitieji 2010 metai buvo labai svarbūs Lietuvos istorijai ir lietuviams ne tik kaip 600 metų sukaktis nuo Žalgirio mūšio pergalės prieš kryžiuočius, bet ir taip pat kaip Vilniaus universiteto bibliotekos 440 metų sukakties jubiliejus (biblioteka buvo įsteigta 1570 m.). Kaip š.m. vasario 16-tą miręs žymiausias Lietuvos poetas Justinas Marcinkevičius yra pabrėžęs, kad valstybei yra svarbi kardo jėga, bet dar svarbiau yra knygos – dvasios, išminties ir kultūros galia, o Vilniaus universiteto biblioteka yra seniausia, didžiausia ir svarbiausia knygų, t.y. išminties, mokslo ir kūrybos saugykla – tiesiog šventovė Lietuvoje, kurioje glūdi universali ir to krašto dvasia. Vilniaus universiteto biblioteka ir joje sukaupti turtai yra pamatas, ant kurio gausiai auga – dauginasi išminties dvasia, mokslas ir kūryba.

Maždaug prieš du šimtus metų Napoleonas, panašiai kaip Marcinkevičius kalbėjo: “Pasaulyje tėra tik dvi galybės: kardas ir dvasia. Galiausiai kardas visada lieka nugalėtas dvasios”. Norėdamas paryškinti ir pagarsinti Vilniaus universiteto bibliotekos 440 m. sukakties progą, nutariau dovantoti “Thomas Fisher Rare Book Library” per dešimt retesnių ir sunkiai gaunamų lituanistinių knygų. Žinoma, kad viena iš jų dr. Vinco Kudirkos prieš 112 metų, dar spaudos draudimo metu 1899 m. Tilžėje, todėl išleista po pseudonimu Vincas Kapsas, 38 puslapių maža poezijos knygelė, pavadinta *Laisvos Valandos*, Eilės, bus vertingiausia iš dovanojamų leidinių.

Tačiau vis dėlto gerokai nustebau, kad antikvariniai specialistai ją įvertino daugiau

Brangi bibliografinė retenybė

kaip šešiais tūkstančiais dolerių. Žinoma, gerai pagalvojus – gal neturėjau stebėtis žinant, kad dr. Vincas Kudirka buvo vienas iš svarbiausių Lietuvos tautinio atgimimo tėvų, kad jo poezijos knygelė buvo išleista tikriausiai ne dideliu tiražu, kad jiniai buvo žandarų naikinama ir kad jos platintojai buvo gaudomi ir baudžiami kelerių metų tremtimi Sibire. Svarbiausia, kad *Laisvos Valandos* yra taip aukštai vertinamos, kad jų yra išlikę labai mažai, tikriausiai ne daugiau kaip 3-4 egz. visame pasaulyje. Vieną iš jų turi Vilniaus universiteto biblioteka, kita yra Pensilvanijos universiteto bibliotekoje Filadelfijoje, gal dar turi Kongreso biblioteka Vašingone? Maniškę, kurią dovanojau Toronto universitetui, buvau gavęs 1976 metais iš prof. Vinco Maciūno literatūros istoriko, kai dėščiau Otavos universitete ir susirašinėjau su juo, ieškodamas kelių specifinių knygų, išleistų nepriklausomoje Lietuvoje.

Dar tarp mano dovanotų retesnių knygų buvo vokiečių okupacijos metu 1943 m. išleista didoka Bernardo Brazdžionio eilėraščių rinktinė – *Per pasaulį keliauja žmogus*. Reikia išvis pastebėti, kad ilgą laiką Vakarų pasaulyje buvo kalbama, rašoma ir rodoma, kaip naciai naikino ir kartu baudė žmones už jiems nepriimtinių knygų laikymą. Tik žymiai vėliau imta suprasti (bent tarp akademikų ir kitų specialistų), kad sovietų komunistai sunaikino žymiai daugiau jiems nepriimtinių knygų už vokiškuosius nacius. Dabar jau yra keli dokumentuoti atvejai, kad už kaip tik B. Brazdžionio *Per pasaulį keliauja žmogus* skaitymą-laikymą buvo nubausti 5 metų ištremimu į Sibirą.

Praktiškai visa visuomeninė, religinė literatūra ir kitokios knygos išleistos nepriklausomybės laikais Lietuvoje buvo šalinamos iš bibliotekų ir naikinamos. Aš pats galiu paliudyti, kaip Plungės viešoji biblioteka, minėdama savo 90 metų sukaktį 1999 m., viena iš pirmųjų sovietinių laikų tos bibliotekos direktorė, jau senyva moteris, prisiminė gaudžiai verkdamas ir atsiprašė, kad buvo priversta vietinio Komunistų partijos atstovo deginti lietuviškas knygas, jo akivaizdoje. Šitas sovietinis komunistinis knygų naikinimas pakėlė išlikusių (išslapstytų) lietuviškų knygų antikvarinę vertę, nes jų liko labai mažai. Jos pasidarė tokios retos ir brangios ne tik pinigine prasme, bet drauge kultūrine, dvasine ir istorine prasme. Tą įrodė Toronto universiteto “Thomas Fisher Rare Book Library”, kurią galima aplankyti nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r.-5 v.p.p. Retų knygų biblioteka yra “Roberts” bibliotekos komplekse St. George ir Hobart gatvių sankryžoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos liaudies muziejuje Rumšiškėse gegužės 14-15 dienomis Tarptautinės šeimos dienos proga vyks didžiausias Lietuvoje visai šeimai skirtas renginys “Čia visa Lietuva”. Dvi dienas lankytojai, dideli ir maži, galės įvairiose muziejaus vietovėse susipažinti su lietuvių liaudies kultūra, tradicijomis ir papročiais, aplankyti parodas, dainuoti, šokti, prisiminti nuotaikingus žaidimus, amatininkų mugėse išgyti lietuviškų gaminių, o ūkininkų turguje – lietuviškų produktų.

Renginio metu pasirodys tautinio meno ansamblis “Nemunas”, valstybinis dainų ir šokių ansamblis “Lietuva”, folkloro grupė “Goštauta”, įvairios muzikantų kapelos. Vaikams savo geriausių dainų pynę padainuos žiūrovų pripažinimą pelnusi trupė “Tele bimbam”, vaikinių grupė “Kvinta”. Bus gausu varžybų: žoliapjovių lenktynės, Lietuvos galiūnų, medkirčių čempionatai. Mažiausieji dalyviai galės pabuvoti pasakų karalystėje – aitvarų ir milžiniškų muilo burbulų pievoje, zoologijos parkelyje, skautų stovyklavietėje, pabendrauti su žinomų pasakų personažais. Juos linksmins cirko artistai, Kauno Kazio Binkio teatras.

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio mirties šimtmečio išvakarėse, balandžio 9 dieną, Valstybinė filharmonija surengė ypatingą simfoninės muzikos vakarą. Vakarų pirmojoje dalyje skambėjo keturios M.K. Čiurlionio kompozicijos. Koncertą pradėjo 1901 metais sukurta simfoninė poema “Miške”, tapusi kertine Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro repertuaro dalimi nuo pat jo įkūrimo prieš 70 metų. Tarp kitko, šios poemos, dedikuotos bičiuliui Eugenijui Moravskui, pats M.K. Čiurlionis taip ir neišgirdo – pirmą kartą ji buvo atlikta 1912 metais Sankt Peterburge minint kompozitoriaus mirties metines.

Specialiai šiam vakarui skirtą Triptiką fortepijonui ir orkestrui, sudėtą iš trijų M.K.Č. fortepijoninių veikalų – variacijų “Sefaa Esec” tema, pjesės “Tėve mūsų” ir Fugos b-mol – atliko prof. Vytautas Landsbergis (solo fortepijonu) su orkestru. Koncerto antrojoje dalyje skambėjo vieno ryškiausių Lietuvos kompozitorių, Valsybinės premijos laureato Anatolijaus Šenderovo M.K. Čiurlionui dedikuotas kūrinys “Skambi naktis... Ir žalios pušys skrenda...” sopranoi, mušamiesiems, arfai, čelestai ir simfoniniam orkestrui. Kūrinyje, parašytame 2007 metais, skamba poetės Lacrimos dvylikos eilė-

raščių tekstai, cituojami iš jos knygos *Irtis į gilumą* (2002), kurią parašyti įkvėpė M.K.Č. dailė. Soprano partiją atliko prof. Irena Milkevičiūtė.

Dailininkas ir kompozitorius M.K. Čiurlionis gimė 1875 metais Varėnoje, mokėsi Varšuvos ir Leipzigo konservatorijose, lankė Varšuvos dailės mokyklą, gyveno ir kūrė Vilniuje ir Sankt Peterburge. Mirė 1911 m. balandžio 10 d. Lenkijoje, palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse. Jo mirties šimtmečio proga planuojama išleisti kompaktinę plokštelę su muzikinėmis poemomis “Miške” ir “Jūra” bei kantata “De profundis”. Rudenį Vilniuje vyks tarptautinis M.K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursas.

Klaipėdos valstybiniam muzikiniam teatre kuriama nauja tradicija – kiekvieną pirmąjį mėnesio antrą dieną atgaivinama Kolonų salė. Balandžio 5 dieną buvo pristatyta muzikinė-literatūrinė kompozicija “Tau, tavo laimei, tavo karalystei”. Vakarų programa skirta Prūsijos karalienei Luizei (1776-1810) prisiminti: karalienės laiškus skaitė Klaipėdos dramos teatro aktorė Virginija Kochanskytė, apie tų laikų Klaipėdą pasakojo literatūrologė Jovita Saulėnienė, F. Schuberto ir G.F. Haendelio kūrinius atliko Klaipėdos muzikinio teatro solistė Rita Petrauskaitė ir pianistė Inga Maknavičienė.

Šia muzikine-literatūrine kompozicija buvo siekiama atskleisti karališkąjį Klaipėdos tarpsnį, 1807-1808 metus, kai Klaipėda tapo laikinąja Prūsijos sostine, nes čia kuriam laikui apsigyveno karališkoji šeima, Prūsijos karalius Friedrichas Vilhelmas III su karaliene Luize ir vaikais. Jiems būnant Klaipėdoje buvo paskelbtas baudžiamos panaikinimas, pradėta kariuomenės reforma, parengti miesto nuostatai. Miestiečiai pamėgo karališkąją porą, o ypač jaunąją karalienę Luizę. Per savo 34 gyvenimo metus ji tapo legendine asmenybe, viena iškiliausių Europos moterų.

Lietuvos rašytojų sąjungos (LRS) pirmininku išrinktas poetas Antanas A. Jonynas, LRS narys nuo 1981 metų. Prieš tai buvęs pirm. Jonas Liniauskas nebegalėjo kandidatuoti, nes pirm. išbuvo dvi kadencijos. Šiuo metu LRS vienija 366 narius. Per pastaruosius metus LRS neteko devynių narių: Anieliaus Markevičiaus, Algimanto Antanavičiaus, Jono Strielkūno, Juozo Jaisaičio, Vytauto Brenciaus, Birutės T. Lengvenienės, Vandos Zaborskaitės, Vytauto Čepiausko ir Justino Marcinkevičiaus. **GK**

Priskelimo

Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI

(Pelnų padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.40%
1 metų	1.65%
2 metų	2.20%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	3.10%

GIC INDĒLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.40%
1 metų	1.50%
2 metų	1.90%
3 metų	2.20%
4 metų	2.50%
5 metų	2.90%
18 mėn.	2.00%

RRSP, RRIF Pensijų fondai
TFSA Neapmokestinama
Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.80%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.50%
1 metų	2.00%
2 metų	2.30%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	3.10%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%

Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuosimčiu	
1 metų	3.00%
2 metų	3.50%
3 metų	3.75%
4 metų	4.00%
5 metų	4.35%
Su kintančiu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	
	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Antradieniais 9:00 - 3:30
Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:00 - 12:30

2011 m. balandžio 10 d.

IVYKO VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Dėkojame visiems gausiai dalyvavusiems

SUSIRINKIMO METU PATVIRTINTA VALDYBA:

Pirmininkas – Marius Rusinas
Vice pirmininkas – Edvardas Macijauskas
Sekretorė – Julija Adamonytė-Danaitienė
Narė – Viktorija Benotaitė
Narys – Vytautas Bireta
Revizijos komisijos pirmininkas – Dr. Arūnas Pabedinskas
Revizijos komisijos sekretorius – Jurgis Valaitis
Revizijos komisijos narė – Vida Juzukonytė-Vadauskienė

Pastaba. 2011 m. balandžio 19 d. Viktorija Benotaitė kooptuota į valdybą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Karys visą gyvenimą

Archyve rasta informacija apie Dainavos apygardos vado kpt. D. Jėčio-Ažuolio palaikų paslėpimo vietą

GINTARAS LUČINSKAS

Domininkas Jėčys gimė 1896.X.20 Medžiūnų k., Vabalninko vls., Biržų aps. 1914 m. baigė Panevėžio realinę vidurinę mokyklą, dalyvavo kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės, pateko į lenkų nelaisvę, pabėgo ir perėjęs fronto liniją grįžo į Lietuvos kariuomenę. Baigęs Karo mokyklą (III laida) suteiktas leitenanto laipsnis, tarnavo 1-ame pėst. pulke, pakeltas į vyr. leitenantus, baigė Aukštųjų karininkų kursų (V laida), perkeltas į Lietuvos šaulių sąjungą. Buvo Tauragės, Zarasų šaulių rinktinės vadu, pakeltas į kapitonus. 1932 m. Utenos brandmajoras, Utenos-Zarasų brandmajoras, perkeltas į Utenos komendantūrą ir paskirtas II Utenos šaulių rinktinės vado padėjėju. Vėliau perkeltas į Alytaus komendantūrą karininku šaulių reikalams. Buvo XIX Alytaus šaulių rinktinės vado padėjėjas, ėjo intendanto-raštvedžio pareigas. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, perkeltas į Seinų komendantūrą ir paskirtas Seinų apskr. kariniu viršininku. Pajutęs suėmimo pavojų, iš karinės tarnybos pasitraukė ir slapstėsi, atnaujino ryšius su šauliais.

Kilus Vokietijos-SSRS karui, grįžo į Alytaus apskr. karo

Nemunaičio šaulių būrio vadui J. Prieskieniui įteikiama vėliava, Alytus, apie 1938 m. Kpt. D. Jėčys pirmas iš dešinės

komandanto pareigas. Vokiečiams uždraudus LLV veiklą ir išformavus komendantūrą iš karinės tarnybos pasitraukė, dirbo Alytaus savivaldybės Socialinio aprūpinimo skyriaus vedėju. Pradėjus formuoti gen. P. Plechavičiaus Vietinę rinktinę paskirtas šios rinktinės dalinio vadu Alytuje. Vokiečiams uždraudus VR išformavo Alytaus dalinį. Slapstėsi tuberkuliozės sanatorijoje. 1944 m. prasidėjus reokupacijai kurį laiką slapstėsi pas

žmonos gimines Navickų k., prie Rumbonių. Partizanas nuo 1945 m. pavasario. Punios šile bendrame pasitarime su Dzūkijoje veikusių Margio, Vaidoto, Kęstučio ir Geležinio Vilko partizanų grupių vadais įkūrė Dzūkų rinktinę ir buvo išrinktas jos vadu, sl. Ažuolis. Parengė ir išsiuntinėjo "Dzūkijos partizanų veiklos taisykles", kuriose buvo apibrėžti partizanų kovos tikslai, organizacija, partizanų teisės ir pareigos.

1946.IV.23 Dzūkų rinktinė buvo įtraukta į A apygardos sudėtį. Nuo 1946 m. gegužės mėn. Dainavos apygardos vadas, griežtas, reiklus ir pareigingas, bet kartu linksmas, turėjo gerą humoro jausmą. 1946.XI.1 perėmė Pietų Lietuvos partizanų srities vado pareigas. Rinktinių ir grupių vadams vadovavo raštu parengtais įstatymais. 1947.IV.22-24 štabo bunkeryje surengė visų Dainavos apygardos grupių ir būrių vadų pasitarimą. Nutarta suaktyvinti veiksmus prieš okupacinę valdžią, aptarti kiti aktualūs klausimai – ryšiai, disciplina ir kt.

1947.VIII.11 štabo bunkerį Punios šile apsupo MGB-istai. Sunaikinta Dainavos apygardos vadavietė, žuvo apygardos vadas D. Jėčys-Ažuolis ir štabo nariai – V. Kavaliauskas-Juodvarnis, M. Petrauskas-Aras ir J. Pilinskas-Krūmas, suimti – V. Juozaitis-Vyturys, A. Macevičius-Linas, J. Puškorius-Girinis ir Vaidoto grupės vadas J. Petraška-Patrimpas, Lapaitis. Tęsiant veiklą, Strielčių k. slėptuvėje žuvo PK Margio grupės vadas V. Subačius-Klevas, štabo viršininkas J. Jusas-Pakštas ir skyriaus vadas J. Šarkus-Vaitkus. Sunkiai sužeistas D. Jėčys-Ažuolis, sunaikinęs štabo dokumentus, nusišovė. Palaidai niekinti MGB Alytaus skyriaus kieme. Užkasimo vieta nežinoma.

Alytaus šaulių namų statyba 1936 m.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B. PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Permainai dar nepasirengta

Kanados vyriausybė skelbia, kad anksčiau priimtas jos potvarkis – 2012 metais atsiskaityti kaitrinių elektros lemputių ir naudoti CFL (Compact Fluorescent), yra keičiamas. Prieš ketverius metus Kanados aplinkosaugos ministerija buvo paskelbusi, kad pereinant prie mažiau naudojamų elektros energijos lemputių – svarbi kovos su klimato atšilimu dalis. Pagal ministerijos skaičiavimus toks žingsnis būtų padėjęs sumažinti aplinkos taršą 6 mln. tonų, namų savininkams padėjęs sutaupyti \$60 per metus. Brangstant elektros energijai, tokia permaina būtų naudinga visiems. CFL (Compact Fluorescent) lemputės šiuo metu yra gerokai brangesnės, bet jos naudoja 75% elektros mažiau, tarnauja 10 kartų ilgiau. Kaitrinės lemputės užsidega, tik įkaitinus tarpinę medžiagą iki baltumo, ir tada ji skleidžia šviesą. Bet 99% energijos sunaudojama vielutės kaitinimui.

CFL lempos sunaudoja tik mažą dalį energijos įkaitinti gyvsidabrio garams. Tada jie skleidžia ultravioletinę šviesą, kuri veikia fosforo dangą stiklo viduje ir švyti. Tačiau kiekviena CFL lemputė turi 5 miligramus gyvsidabrio (tai mažiau nei laikrodžio baterija). Perdegusias CFL lempas būtina saugiai surinkti ir perdirbti kaip ir kitas sveikatai kenksmingas atliekas. Gyvsidabris nekenksmingas, kai lemputė šviečia, bet perdegusių ar sudaužytų tokių lemputių negalima mesti į atliekas. Kanados sveikatos tarnyba įspėja, kad net ir nedidelis gyvsidabrio kiekis gali turėti neigiamą poveikio smegenims, stuburui, kitiems vidaus organams. Į aplinką ir vandenį patekęs gyvsidabris per ilgesnį laiką paveikia regėjimą, pojūčius, judrumą,

gali sukelti kraujagyslių ir širdies veiklos sutrikimus.

Kanadoje kol kas neturiama vieningos perdirbimo programos, tai viena iš priežasčių, kodėl ši programa atidedama ateičiai. Provincijų vyriausybės ir savivaldybės šioje srityje tvarkosi savo nužiūra. Kanados savivaldybių sąjunga tvirtina, kad CFL lemputių surinkimu ir perdirbimu turėtų rūpintis jų gamintojai. Galbūt, ateityje mokslis-

Šios elektros lemputės naudoja 90% elektros energijos mažiau, tarnauja 10 kartų ilgiau

ninkai pasiūlys naują taupią lemputių gamybos būdą. Montrealio McGill universiteto laboratorijose daromi bandymai, naudoti CFL lemposse elektrodus iš nanodalelių. Jei bandymai bus sėkmingi, galbūt bus įmanoma lemputėse gyvsidabrį pakeisti vandeniu.

Dabar vyriausybė sutinka atidėti šio įstatymo įgyvendinimą dar dvejiems metams. Tai leis geriau pasirengti permainai, nors bus prarandama \$303 mln., deginant įprastines elektros energijai imlesnes kaitrines lemputes. Naudojant senąsias lempas, į aplinką iki 2020 metų pakliūs 13 megatonų teršalų.

Pirmoji elektros taupymo vėjų 2007 metais pradėjo Australija. Europos sąjunga jau nuo 2009 metų negamina ir neleidžia prekiauti įsivežti-

nėmis kaitrinėmis matinėmis 100 W lemputėmis. Šiaurės Amerikoje pirmosios pasiryžo imtis naujovės Br. Kolumbijos provincija (Kanada) ir Kalifornijos valstija (JAV). Jau nuo šių metų jų gyventojai privalo keisti kaitrines lemputes fluorescencinėmis.

Pagal naują Kanados vyriausybės įstatymo projektą kanadiečiai privalės 75 W ir 100 W kaitrines lemputes pakeisti CFL iki 2014 metų sau-

sio 1; 40 W ir 60 W – iki tu pačių metų gruodžio 31.

O kol bus įgyvendinta naujoji programa, vyriausybė skatina visus gyventojus taupiau naudoti elektros energiją, ypač didžiausiomis jos poreikavimo valandomis. Aplink gyvenamuosius namus siūloma sodinti medžius, kurie suteikia natūralų pavėšį vasarą, žiemą saugo nuo vėjų. Sandarios langų užuolaidos irgi neleidžia prasiskverbti kaitrai ar šalčiui į gyvenamuosius būstus. Kanadiečiai raginami naudoti buitinius elektros prietaisus vėlesniu paros metu, kai pramonės įmonės baigia darbą. Taip mažinamas elektros tinklų apkrovimas aktyviausiu paros metu, antra – mažėja mokestis už sunaudotą elektrą.

Pagal *Canadian Press* parengė – S. Katkauskaitė

Taupykite Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our new Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.80%
2 metų	2.40%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.50%

PAPILDOMA TAUPOMOJI **1.50%**

"Planas 24" Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.30%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.85%
1 metų	3.20%
2 metų	3.60%
3 metų	3.75%
4 metų	4.20%
5 metų	4.60%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU

3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS

5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS

7.0% ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.80%
2 metų	2.40%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.50%
1 metų iškeičiamas	1.55%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

"GIC" INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	1.50%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.40%
5 metų	2.90%
1 metų iškeičiamas	1.25%
1 metų JAV dolerių	0.50%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.50%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.60%
1 metų	1.80%
2 metų	2.40%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.50%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

AKTYVAI per \$190,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

SPORTAS

PADĖKA

Kėglių klubas (Bowling Club) "JUNGTIS", užbaigdamas sėkmingą sezoną, dėkoja "PARAMOS" ir Priskėlimo kredito kooperatyvams už finansinį klubo parėmimą. Maloniai kviečiame naujus narius prisijungti prie šio klubo. Nėra amžiaus ribų ir patirtis nebūtina.

Ateinančio sezono pradžia – 2011 m. rugsėjo 7 d.

Dėl išsamesnės informacijos skambinkit
Reginai Stauskienei tel. 905-712-8307
el.paštas regcasino@hotmail.com

Žinios iš Lietuvos

• NBA naujokų biržoje šią vasarą turbūt dalyvaus 2 krepšininkai iš Lietuvos. Jau skelbėme, kad paraišką dalyvauti biržoje pateikė Donatas Motiejūnas. LNK žinios pranešė, kad biržoje nusprendė dalyvauti ir kitas jaunas Lietuvos talentas Vilniaus "Lietuvos ryto" vidurio puolėjas Jonas Valančiūnas.

• Lietuvos moterų krepšinio lygoje (LMKL) paaiškėjo bronzos medalių savininkės. Mažosios baigmės serijos penktose ir lemiamose rungtynėse Kaune vietas "LKKA-Aisčių" klubas savo aikštėje priėmė Utenos "Utenos" komandą ir iškovojo pergalę rezultatu 87:78. Kaunietės laimėjo atkaklią seriją santykiu 3:2.

• Po 2011 metų atvirų Europos mažųjų dviračių kroso (BMX) pirmenybių ketvirtą rato šeštą vietą moterų elito grupėje tarp 39 dalyvių su 76 taškais užima Vilma Rimšaitė. Čempionato pirmaujanti – Prancūzijos sportininkė M. Valentino (111 tšk.).

• Pasibaigė JAV studentų kėglių (bowling) čempionatas (Intercollegiate Team Championships). "Webber International" universiteto (WIU) komandai "Warriors" atstovavo kaunietis Kristijonas Sergejevas. Baigminio rato metu be pralaimėjimų žaidę "Warriors" suklupo tik pačioje baigmėje, kur 0:2 nusileido "California State" uni-

versiteto "Fresno" komandai bei tapo JAV studentų kėglių vicečempionais.

• Italijoje vykusiose klasikinėse dviratininkių lenktynėse ketvirtą vietą užėmė "Vaiano Solaristech" komandos narė Rasa Leleivytė. Kitos dvi "Vaiano Solaristech" komandos dviratininkės iš Lietuvos – Katažyna Sosna bei Urtė Juodvalkytė – 123 km nuotolyje užbaigė kartu su pagrindine grupe, tačiau tenkinosi kuklesnėmis vietomis.

• Maskvoje vykusiame Pasaulio dailiojo čiuožimo čempionate sėkmingai pasirodė šokių ant ledo Lietuvos duetas Deividas Stagniūnas ir Isabella Tobias. Atrankos varžybose atlikta poros laisvoji programa įvertinta 77.63 balo. Tai – geriausias Lietuvos poros rezultatas šį sezoną, kuris garantavo vietą pagrindinėse čempionato varžybose.

• Taline vykusios tarptautinės Georgo Luricho graikų-romėnų imtynių varžybos, skirtos legendiniam estų imtynininkui G. Lurichui, buvo organizuotos jau 56-tą kartą. Varžybų nugalėtojų medaliais pasipuošė broliai Edgaras (66 kg) ir Valdemaras (74 kg) Venckaičiai. Trečias vietas varžybose užėmė Vladislavas Lukaševičius (84 kg) ir Aldas Lukošaitis (96 kg). Kovojo imtynininkai iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos. VP

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2011 m. gegužės 11 ir 25 d.d.

***

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2011 m. gegužės 11 ir 25 d d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
Off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
Off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Vietoj asketiškų sportinių drabužių ir krepšinio uniformų – elegantiškos vakarinės suknelės bei lengvi, kūno formas pabrėžiantys drabužiai. Per Lietuvos moterų krepšinio lygos (LMKL) sezono uždarymo vakarą oranžinį kamuolį iš dėmesio epicentro išstūmė moteriškas žavesys. Nepailstanti lygos direktorė Audra Ginelevičienė nepamiršo ir darbų: pasidžiaugusi pirmenybių metu netikėtai užsimezgia intriga, LMKL vadovė vylėsi, kad ateityje ir kova dėl čempionų titulo bus intensyvesnė. VP

Ntr. K. Čachovskio (DELFI)

Kryžiažodžio nr. 9 atsakymai

1. Termosas. 2. Antis. 3. Snapas. 4. Mėšlas. 5. Atgal. 6. Stumbras. 7. Šerniena. 8. Lėkštutė. 9. Imtis. 10. Klevas. 11. Palmė. 12. Kašalotas. 13. Apelsinas. 14. Piešiniai. 15. Palėpė. 16. Kanas. 17. Botagas. 18. Girtas. 19. Vasaros. 20. Astras. 21. Šaltis. 22. Garinė. 23. Klimatas. 24. Parašas. 25. Migdolas. 26. Planas. 27. Dalgis. 28. Tiltas. 29. Baldas. 30. Karta. 31. Limonadas. 32. Rojus. 33. Namas. 34. Bobos. 35. Kartonas. 36. Kaktusas.

Atsakymas: ŠEIMININKĖ

ŠYPSENOS

Kalba be žodžių

– Aš jums siūlau padovanoti savo draugei dvidešimt rožių, – sako gėlių pardavėjas išsimylėjusiam vaikinui. – Šią kalbą jūsų draugė tikrai supras!

Vaikinas svarsto: – Gal nereikia tiek daug, aš nesu labai kalbus...

Vakarėlis Suvalkijoje

– Mieloji, – sako šeimininkas savo žmonai. – Gal pasiūlykime svečiams atsigaivinti? – Mielai, – sutinka šeimininkė ir plačiai atlapoja langus.

Gimtadienio noras

– Mielasis, padovanok man gimtadieniui ką nors tokio, kad tik lengvai koja prisiliečiu ir rodyklė iškart prie šimto pakyla...

– Svarstyklės tiks?

***

Svečiuose viena puošni dama klausia savo kaimyną: – Kiekgi metų jūs man duotumėt?

– Pagal lūpų spalvą – septyniolika, pagal antakių lanką – šešiolika, pagal veido spalvą – dvidešimt. Taigi iš viso sudėjęs – penkiasdešimt treji.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

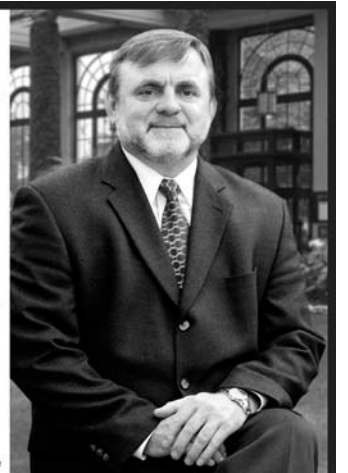
jeigu savitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą

KANADOS PAŠTO BENDROVEI

tel. 1-800-267-1177

arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO NEKILNOJAMO TURTO?
Prašu skambinti man
JURGIS KULIEŠIUS
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu
Tel. tiesiogiai: 416-568-1604
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca
Sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

Fondas
Foundation
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įrašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.
Prižadu gerą patarnavimą.**

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Pokalbis su “Atžalyno” mokytojais

Atkelta iš 8-to psl.

**JULIJA
PUODŽIUKAITĖ-
JONAITIENĖ,**
studentų grupės
mokytoja

– *Kaip tapote ir kodėl sutikote būti studentų šokių grupės mokytoja?*

– Buvau mokytojo Ichtiandro Urniežiaus padėjėja. Kai Ichtiandras ruošėsi atidaryti savo privačią šokių studiją ir nebegalėjo eiti mokytojo pareigų, “Atžalyno” valdyba mane kvietė tapti studentų grupės mokytoja. Tai įvyko prieš maždaug dvejus metus. Visų pirma, savo vaikystės dienomis pamilau šoki. Tėvų pasiprašius, jie mane siuntė į baletą ir džiazą pamokas. Man tos pamokos patiko, ir sulaukusi 8 metų pradėjau lankyti “Gintaro” ansamblio vaikų grupės repeticijas. Vėliau perėjau į “Atžalyno” studentų grupę. Kadangi mano lietuvių kalba nestipri, negalėjau visur, kur norėjau dalyvauti. Džiaugiuosi, turėjusi galimybę šokti, ir šiuomet džiaugiuosi turėdama galimybę mokytis tautinių šokių, nepaisant savo kalbos kliūtis.

Šiomis dienomis mūsų bendruomenėje nekalbančių lietuviškai jaunimo skaičius didėja, o antros, trečios kartos tėvų vaikų kalbos lygis silpnėja. Per dažnai užmirštame itin svarbų lietuviybės išsaugojimo būdą – tautinius šokius. Siųsdami vaikus į šokių repeticijas jiems suteikiame progą socialiniu būdu, kartu su savo bendraamžiais, nors trumpam pabendrauti lietuviškoje aplinkoje. Ir mokantiems, ir nemokantiems lietuvių kalbos teks, kaip ir man pačiai teko, kelionėse susipažinti su kitais lietuviais išeivijoje ir Lietuvoje. Dalyvaudami šokių šventėse taps didesnio, drauge išausto audinio, siūlu – dalimi. Tuomet kiekvienas gal atras, kaip ir aš atradau – savitą būdą uždegti ir išsaugoti lietuviybės liepsną savyje.

– *Kas lietuvių liaudies šokiuose jums labiausiai patinka? Kodėl?*

– Kiekvienu savo šokiu autorius žiūrovams papasakoja apie liaudies tradicijas ir papročius ne žodžiais, o judesiais, kuriuos visi supranta, atpažįsta. Mūsų tautiniuose šokuose, choreografas – tai pasakotojas, kuris savitu būdu atskleidžia kasdienines praeities dienų įvairoves: darbus, pramogą, pasilinksminimus, šventes. Man malonu, kaip tikriausiai ir žiūrovams, įdomu dalyvauti trumpoje ir gyvoje istorijos pamokėlėje.

– *Ar jums per praeitus dvejus metus teko dalyvauti kituose nelietuvių renginiuose?*

– “Atžalynas” Toronto miesto visuomeninės liaudies meno tarybos nuolat kviečiamas dalyvauti “Christmas Around the World” renginyje, vykstančiame gruodžio mėnesį miesto rotušėje, kur esame ne kartą dalyvavę. Šiame renginyje dalyvavome 2008 ir 2009 metais. Deja, šiais metais dėl artėjančios keturiasdešimtmečio šventės neteko dalyvauti. Ta pati organizacija praeitą liepą vadovavo “Dundas” aikštėje įvykusiose Kanados nepriklausomybės dienos iškilmėse, į kurias irgi buvome pakviesti. Ten mūsų pasirodymas visiems labai patiko. Taip pat mums teko dalyvauti tarptautiniame festivalyje tarp kitataučių Brockville, ON. Dalyvaujant visuose renginiuose mūsų tikslas – platinti lietuvišką kultūrą, sukauptą šokio kūryboje savo gyvenamajame mieste bei krašte. Tad stengiamės, kur tik galime dalyvauti. Pastebėjau, kad visur, kur tik esame koncertavę, buvome žiūrovų mėgstami. Aš manau, kad kiekvienas lietuvių tautinių šokių kolektyvas sulaukia panašaus atsiliepimo. Net ir tarp kitataučių išsiskiriame savo gražiais tautiniais drabužiais ir įdomiais, žiūrovų mėgstamais šokiais. Žiūrovų atsiliepimas į lietuvių tautinius šokius vis būna teigiamas. O jų pasitenkinimai mūsų tautiniais šokiais – tai maloniausias ir didžiausias mokytojai bei jos šokėjams suteiktas komplimentas.

Kalbėjosi **Darius Sonda**

JAUNIMO ŽODIS

Prezidentūroje – mažieji vilniečiai

Lietuvos prezidentūroje lankosi ne tik diplomatai, svečiai iš užsienio ar vyriausybės nariai. Rūmų salėse įvairiomis progomis skamba dainos ir muzika, rengiamos dailės parodos. Balandžio 17 d. į iškilmėms skirtą Kolonų salę rinkosi eiliniai vilniečiai su vaikais. Mažuosius ir jų tėvelius bei senelius pakvietė “Elfų teatro” spektaklis “Skudurinės Onutės pasakaitės”. Linksma ir spalvingą pasakojimą apie lėlę Onutę pagal Dž. Griuel pasaką sukūrė režisierius R. Vikšraitis, dailininkė R. Mekuškaitė, kompozitorius A. Mašalka. **Inf.**

Scena iš spektaklio “Skudurinės Onutės pasakaitės”

Mažieji vilniečiai Lietuvos prezidentūros rūmų Kolonų salėje

Rašo Toronto Maironio mokyklos mokiniai

Toronto Maironio mokyklos antrojo skyriaus mokiniai paruošė rašinėlius tema: “Kas yra lietuvis/vė?” Spausdiname keletą pasisakymų.

“Lietuvis žaidžia krepšinį. Lietuvis yra skautas/ė” (Diana Juodytė). “Mes esam krepšinininkai. Mes dainuojam. Mes šokam” (Unė Grėblikaitė). “Mes valgom bulves. Mes žaidžiam krepšinį. Mes turim skautus” (Tilija Leskauskaitė).

“Lietuvis šoka lietuviškai su tautiniais drabužiais” (Milda Gutauskaitė). “Lietuvis/lietuvė šoka ‘Atžalynė’” (Greta Pacevičiūtė).

***

Mums labai reikėjo projektoriaus klasėje, kad galėtume žiūrėti mokomuosius filmukus ir “PowerPoint” skaidres. Mes juos žiūrėdavome ir anksčiau, tik reikėdavo suspausti prie mokytojos nešio-

jamo kompiuterio ekrano. Matydavome, išmokdavome. Tie vaizdai mums labai padeda suprasti ir išmokyti, ką mokytoja moko. Bet tai buvo geriau negu nieko. Vis tiek matydavome, ir buvo lengviau išsivaizduoti, ką mokytoja pasakoja, nors ir nelabai patogiu. Tačiau šiemet mes gavome projektorių, ir dabar galime klausytis mokytojos, sėdėti savo suoluose, patogiai rašyti ir viską matyti daug geriau. Yra daug lengviau išmokyti, ko mus mokytoja moko. Ačiū KLB Švietimo komiteto pirmininkui Vytautui Biretai, kad jis pasistengė, jog mes gautume projektorių ir net kompiuterį!

Livija Čygaitė

***

Ir mes Toronto mokykloje turime naujų technologijų. Mes turime projektorių, kurį prijungiame prie kompiuterio ir vaizdą galime matyti dideliame ekrane. Yra daug įdomiau matyti paveikslus ar filmukus apie tai, ką mokomės, negu tik girdėti p. Rimos pasakojimą. Ir mokymasis tada daug efektyvesnis. Tam padeda ir garsas, ir skirtingos raidės, ir nuotraukos, ir spalvos. Jau tada pamokoje būna ne tik pasakojimas, bet mes galime matyti tai, apie ką eina kalba.

Adomas Craig

Antrojo skyriaus mergaitės, parašiusios rašinėlius. Iš k.: Tilija Leskauskaitė, Diana Juodytė, Greta Pacevičiūtė, Milda Gutauskaitė, Unė Grėblikaitė. Rašinių tema buvo “Kas yra lietuvis?”

Ntr. A. Šimonėlienės

MIRTIES PRANEŠIMAS**AŅA
ROMAS VAITKEVIČIUS**

mirė 2011 m. balandžio 27 d., sulaukęs 86 metų,
Šv. Juozapo ligoninėje, Toronte

Paliko liūdinčią žmoną Juliją Vaitkevičienę, dukrą Vidą (Vaitkevičiūtę) Barrick su žentu Ray Barrick, Romo brolių Vyta Vaitkevičių su žmona Maryte ir sūnumi Ričardu bei visus gimines Kanadoje, Amerikoje ir Lietuvoje.

Grigonų, Skukauskų, Vaitkevičių, Žaliauskų šeimos

AŅA**JONUI VAŠKEVIČIUI**

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ALDONĄ ir visą šeimą –

Alvina Ramanauskienė ir šeima

AŅA**ROMUI VAITKEVIČIUI**

iškeliavus Amžinybėn,

reiškiame gilią užuojautą žmonai JULIJAI VAITKEVIČIENEI, dukrai VIDAI (VAITKEVIČIŪTEI) BARRICK ir jos vyrui RAY, broliui VYTUI VAITKEVIČIUI, jo žmonai MARYTEI ir jų sūnui RIČARDUI su šeima.

Mielas dėde ROMAI, tu buvai ir tebūsi mūsų širdyse nepaprastai švelnus, geras, nuoširdus ir mylimas šeimos narys nuo pat mūsų vaikystės dienų. Niekada nepamiršime visų smagių ir linksmų laikų, praleistų kartu, tavo humoro ir šypsenos.

Liūdintys pusbroliai ir pusseserės –

Dana Skukauskaitė (Markham, ON),

Rimas Grigonis su šeima (Massachusetts, Amerikoje),

Alex Grigonis su šeima (Toronte, ON),

Lidija (Žaliauskaitė) O'Neill su šeima (King City, ON),

Alex Žaliauskas su šeima (California, Amerikoje)

Looking for insurance to cover your funeral expenses and final costs?

- ▶ No medical exams – receive approval in 2 days.
- ▶ If you are between 40 and 85, I can help you even if you were declined in the past.

Call me –

DALIA VAŠKEVIČIUS, CFP

Tel. 416-917-9424

el. paštas:
daliavask@gmail.com

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Atominių elektrinių statyba

Atkelta iš 1-mo psl.

“ES, atsisakydama pirkti ‘nešvarią’ atominių elektrinių energiją, galėtų veiksmingai užkirsti kelią nesaugios energetikos plėtojimui”, – pasiūlė ji komisijos pirmininkui.

J.M. Barroso atsakydamas teigė, kad savo darbe vadovausis Europos Vadovų tarybos išvadomis ir veiks jose numatytais priemonėmis, o branduolinio saugumo klausimas politinėje santykių su trečiosiomis, ES kaimyninėmis, šalimis darbotvarkėje išliks svarbiausiu. EK pirmininkas taip pat pažadėjo pasidomėti būkle R. Morkūnaitės paminėtoje valstybėse.

2011.IV.7. vykusiame balnavime Europos parlamento visumos sesijoje Strasburge nė viena iš politinių grupių teiktų rezoliucijų kaip ir bendrosios Europos parlamento rezoliucijos “Ko galima pasi-

mokyti apie branduolinį saugumą Europoje po branduolinės avarijos Japonijoje” projektas nebuvo patvirtintas.

Jungtinis politinių grupių rezoliucijos tekstas buvo daugialypis, apimantis daug klausimų, susijusių su branduolinės energetikos plėtra ateityje. Galutiniame projekte buvo siekta įtraukti nuostatas dėl naujų jėgainių moratoriumo, skubaus perėjimo nuo branduolinės energetikos prie kitų energijos rūšių. Branduolinę energetiką vystančių valstybių atstovai nepalaikė gana radikalių idėjų.

Europos Vadovų taryba kovo mėnesio susitikime nusprendė, kad branduolinių jėgainių bandymas nepalančiausiomis sąlygomis būtų taikomas ne tik Europos sąjungoje, bet ir pastatytoms bei planuojamoms statyti už ES ribų, kaimyninėse valstybėse.

Tačiau gaila, kad nepri-

ėmus rezoliucijos nebeliko ir Lietuvai svarbių punktų, liečiančių Gudijos ir Kaliningrado atominių klausimą, kad minėtos valstybės laikytųsi aukštų aplinkosauginių ir branduolinės saugos standartų nuo pat šių projektų vystymo pradžios.

“Šios rezoliucijos rengimas parodė, kad Lietuvos atstovai gali susivienyti bendram reikalui, klausimui, kuris aktualus visiems Lietuvos piliečiams.

Europos parlamentui nepriėmus rezoliucijos, nuleisime rankų ir jau dabar rengiame naujas iniciatyvas, kuriomis atkreipsime Europos sąjungos dėmesį į grėsmes, kylančias prie Lietuvos ir tuo pačiu ES išorinių sienų”, – teigia viena iš Lietuvos atstovų Europos parlamente bendros iniciatyvos koordinatorių EP narė R. Morkūnaitė. **TSŽ**

TRUMPAI

Vasarai išaugo naujų automobilių rinka. Pirminiais “AutoTyrimų” duomenimis, š.m. vasario mėnesį Lietuvos naujų lengvųjų automobilių rinka išaugo daugiau nei du kartus (122%) arba iki 1025 vienetų. Rinkoje populiariausi buvo “Nissan”, “Volkswagen” bei “Škoda” markių automobiliai.

Prieš savivaldybių rinkimus Kupiškėje į partijos “Jaunoji Lietuva” sąrašus prieš jų valią buvo įrašyti trys kandidatai. Kyla klausimas: gal ir renkama žmonės, kurie neketina būti politikais?..

Ignalinoje atidarytas modernus žiemos sporto parkas, laikomas geriausiu Baltijos šalyse. Parke gali treniruotis slidininkai ir snieglentininkai.

Latviai mano, jog Lietuvos valdžia kur kas labiau rūpinasi savo šalies gyventojais nei jų išrinktieji. Bauskės miestelio gyventojai vienais iš pagrindinių šitokio vertinimo argumentų minėjo labai brangią mediciną Latvijoje, per pusę sumažintus pedagogų atlyginimus, vis didėjančius komunalinius mokesčius.

S. Vadopoliene kažkada po lizdu rado tik pūkais padengtą gandriuką. Moteris išdėjo jį į kibirą ir parsivežė namo, mokė lesti ir net skraidyti. Dabar paukštis iš savo globėjos reikalauja nemažai išlaidų. Augintiniui tenka pirkti šaldytą žuvį ir virtą dešrą. Gandras maistui yra išrankus ir bet kokios žuvies nelesa. Jam skaniausios – silkės. Ilgasnapis, susiradęs sau kitą vietą, matyt ieškos poros. Tai Daujėnų Pasvalio raj. gandas suka šeimai lizdą.

Praeitais metais Lietuvos banko valdybos nariai per mėnesį uždirbdavo 17,898 Lt. Šiomet jų atlyginimai padidėjo iki 19,268 Lt. **Inf.**

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9thLine Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

1252 Hurontario St.

Mississauga, ON L5G 3H3

www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.

Mississauga, ON L5N 0A5

www.9thlinedental.ca

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės

- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms

- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Pavasarinės dienos

Pirmosiomis balandžio dienomis iš pietvakarių parlėkė miškiniai pupleliai, uldukai ir balandžiai. Jie miškuose, ypač eglynuose, suka lizdus. Uldukai ieško uoksų. Švilpynėmis pasigarsinę varnėnai ieško šapelių lizdai naujai iškloti. Temstant pasigirsta ir iki paryčių nenutyla skambios devynbalsių lakštingalų trelės. Į savo sodybas – į savo lizdus grįžta Lietuvos baltieji gandrai. Saugesnių vietų šeimynai auginti ieško ir plačiaragiai briedžiai, grakščiosios stirnelės, elniai. Pirmuosius lapus ir skaisčiuosius žiedus skleidžia augalai. Lapuočių miškuose plyti kilimai baltažiedžių, geltonžiedžių plukių. Lazdynų giraitėse mirksi mėlynžiedės žibutės. Šalpusnių pinigėliai suspindi griovelių šlaituose, o pušynuose skleidžiasi pirmieji šilagėlių žiedai, primenantys mūsų darželių tulpes.

Bėgant dienoms ir savaitėms rožinės spalvos žiedus pakeis raudoni, violetiniai, o artėjant gegužei – mėlyni. Laukų pabalčiai spindės dangaus mėlyne. Savo šeimos namus statysis ežerų užuolankose karalienės gulbės. Sakoma, koks Velykų pirmos dienos oras, tokia ir vasara. Jei beržai anksčiau išsprogo negu alksniai, vasara bus saulėta. Jei Velykų rytą gegutė užkukavo, bus gražus pavasaris. Balandžio 1-oji senovėje prasiždėdavo žemės maitintojos, ugdytojos garbinimu. Prisimindavo pagoniškąją deivę Žemyną. Balandžio pirmoji buvo naujų darbo metų pradžia. Balandžio 17 buvo Verbų sekmadienis. Prasiždėdavo Velykų šventės. Tikima, kad Verbų dieną pašventintų pavasarį išsprogstančių augalų šakelės, palietusios žemę, skatina augimą, vaisinumą, sveikatą, o parneštos į namus, saugo juos nuo įvairių negandų. Balandžio 23-ioji – Jurginės, ganiavos pradžia. Apie Jurgines knygoje *Saulės ratu, Mėnulio taku*, lietuvių kalendoriuje rašo etnologas Libertas Klimka. Tai labai senos kilmės šventė, menanti senuosius tikėjimus. Velykų šventės data nustatoma pagal Mėnulio kalendorių. Velykos švenčiamos pirmąjį sekmadienį po pirmos pilnaties po pavasario lygiadienio. Taigi, Velykų data įvairiais metais gali keistis nuo kovo 22 iki balandžio 25 dienos.

Senolių pastebėjimai: jei saulė leidžiasi į raudoną, žaižaruojantį dangų, laukiama stipraus vėjo ir galimas lietus. Jeigu iš beržo teka daug sulos, vasara bus lietinga.

Rasa Norkutė, Klaipėda

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LITUANISTICA, nr. 1-4 (79-82), 2010, Lietuvos mokslų akademijos leidinys, Vilnius, 158 psl. ir viršeliai. Turinyje: istorija, kalba, archeologija, literatūra, tautosaka, etnologija. Redagavo Aušra Gapsevicienė ir Aurelija Juškaitė; spausdino Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, T. Ševčenkos g. 31, LT-03111, Vilnius; tiražas 185 egz.

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –TŽ leidėjai

Pasodinom ažuolą!

“ATŽALYNO”

40-mečio

JUBILIEJINIS KONCERTAS

2011 m. birželio 4, šeštadienį

40
“ATŽALYNAS”

Prasideda 2 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namuose
1573 Bloor Street West
Bilieto kaina: \$20

Po koncerto – vynas ir užkandžiai

Dėl bilietų informacijos
apsilankykite www.atzalynas.ca
arba skambinkite
tel. 416-301-2791

Pagrindiniai rėmėjai:

SIBIRAS... taiga... šaltis... bausmės... trėmimai... lietuvių kančios... blizgesys... ledynai... kristalai... sniegės... milžiniški kalnynai... skubanti gyventi gamta bei gyvūnija... tai SIBIRAS SIANDIEN.

Kviečiame į ypatingą vakarą,

šeštadienį, gegužės 14, 7 v.v. LABDAROS namų salėje.

Savo kelionių Sibire įspūdziais bei skaidrėmis dalinsis tik ką iš tenai grįžęs prel. Edmundas Putrimas ir prieš keletą vasarų tėvelio gimtinę Sibire aplankiusi ir apkeliavusi studentė Viktorija Benotaitė.

Arbatėlė su naminiiais pyragais. Įėjimas – laisva auka.

Visus kviečia – Toronto sendraugiai ateitininkai

**KLB Toronto apylinkės tarybos
metinis ataskaitinis**

SUSIRINKIMAS

įvyks š.m. birželio 2, ketvirtadienį, 7 v.v.
Prisikėlimo parapijos kavinėje.

Visi tarybos nariai, organizacijų atstovai ir plačioji visuomenė kviečiami gausiai dalyvauti.

KLB Toronto apylinkės valdyba

TORONTO

Anapilio žinios

• Praėjusį sekmadienį, gegužės 1, Lietuvos kankinių šventovėje Pirmąją Komuniją priėmė Tomas Ažubalis ir Aleksandra Rukšėnaitė. Taip pat buvo paminėta Motinos diena ir pasimelsta už visas gyvas bei mirusias motinas.

• Balandžio 30 d. mirė a.a. Anelė Birgelienė, 84 m. amžiaus, Vito ir Ramutės Žiūraitienės mama. Velionė pašarvota Mississauga mieste, Turner & Porter laidotuvių namuose prie Hurontario gatvės. Maldos prie karsto – gegužės 4, trečiadienį, 7 v.v. Laidotuviai Mišios – gegužės 5, ketvirtadienį, 11 v.v. Lietuvos kankinių šventovėje. Velionės liūdi sūnaus ir dukters šeimos bei velionės seserys su broliu bei jų šeimos.

• Sekmadienio pamaldų metu šventovę puošė paveikslas nauju palaimintuoju paskelbto, ilgus metus mums vadovavusio, pop. Jono-Pauliaus II (a.a. Karolio Wojtylos), didžio mūsų tautos užtarėjo čia, žemėje. Dabar meldžiame Jo užtarimo danguje. Buvo prisimintas šis sekmadienis ir kaip Dievo Gailestingumo šventė, kurią prieš 11 m. įsteigė pop. Jonas-Paulius II. Tos šventės pagrindinis paveikslas yra Vilniuje, nutapytas pagal ses. Faustina ten apsirėiškusio Gailestingą Jėzų vaizdą. Šio paveikslas kopija kaip tik dabar keliauja per lietuviškas parapijas Kanadoje.

• Ateinantį sekmadienį bus renkama arkivyskupijos įsakytu antroji rinkliava Share Life.

• Gegužės 6 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir po pietų 3 val., o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Anapilio knygyne platinama gegužės-birželio *Zodis tarp mūsų* knygelės laida, žurnalo *Lithuanian Heritage* laida, knygelės vaikučiams, įvairios garsaploktės ir vaizdaplakštės. Taip pat galima įsigyti automobiliams lietuviškų lipinukų.

• Skatiname visus savo tarybų bei valdybų narius dalyvauti Kanados lietuvių katalikų centro trimetiniame suvažiavime, kuris įvyks Anapilyje gegužės 7, šeštadienį, 9 v.v. Lietuvos kankinių šventovės salėje.

• Pavasarinė kapinių lankymo diena šiais metais bus birželio 5, sekmadienį. Pamaldos už mirusius – kapinių koplyčioje 3 v.p.p.

• Kapinių lankymo dienos pietūs birželio 5, sekmadienį, bus ruošiami KKK moterų draugijos skyriaus Anapilio salėje. Pietauti bus galima ištisą dieną ir atsigaiivinti vynu bei lietuvišku alučiu. Taip pat tą dieną skyrius rengs ir parodą "Pavasario mugė" Anapilio parodų salėje. Parodos atidarymas bus po 9.30 v.v. Mišių.

• Mišios gegužės 8, sekmadienį: 9.30 v.v. už a.a. Nataliją ir Vinčą Patašius; 11 v.v. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, gegužės 8, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Uršulę Paliulytę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, gegužės 7, šeštadienį, 3 v.p.p. už KKKM dr-jos Delhi skyriaus gyvas ir mirusias nares.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praėjusį sekmadienį, gegužės 1, Pirmąją Komuniją priėmė 21 vaikas. Sveikiname juos ir dėkojame Rasai Balaišienei bei jos pagalbininkėms už gražiai vestas pasiruošimo pamokėles.

• Visą šią savaitę parapijoje yra išstatytas iš Lietuvos atvežtas Dievo Gailestingumo paveikslas, kuris keliauja per išveivijos bendruomenes, Dievo Gailestingumo metų proga.

• Praėjusią savaitę mirė: a.a. Jonas Vaškevičius, paliko žmoną Aldoną, sūnų Joną ir dukrą Dalią su šeimomis; a.a. Vladas Melnykas, paliko žmoną Petronėlę, dukras Dalią ir Juditą su šeimomis; a.a. Pranas Puidokas, paliko žmoną Nelę ir dukrą Kristiną-Jenifer su šeima; a.a. Romas Vaitkevičius, paliko žmoną Julę ir dukrą Vidą su šeima; a.a. Marga-Marija Janušas, paliko vyrą Joną, sūnų Alfonsą ir dukras Petrą, Jūratę ir Aldoną su šeimomis.

• KKKM dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus moterys kviečia ne tik nares, bet ir visus parapijiečius ateiti į jų metų užbaigimo pobūvį, sekmadienį, gegužės 15, 12.30 v.p.p. Turėsime suneštų užkandžių, tad prašome dalyvaujančius atsinešti lėkštę maisto pasidalinimui, bus gražios muzikos ir dainų bei loterija. Švęskime kartu pavasarį, gegužines bei veiklos užbaigimą iki rudens. Kviečiame ir laukiame visų.

• Dėkojame visiems savo darbu ir daiktais prisidėjusiems prie pavasarinio vartotų daiktų išpardavimo. Gautas pelnas bus panaudotas labdariniams tikslams.

• Mišios sekmadienį, gegužės 8: 8 v.v. Novena už mamas; 9 v.v. už a.a. Mariją Leikūnienę; 11 v.v. už a.a. Veroniką ir Povilą Dunderus, už a.a. Juozą Žabą, už a.a. Anelę Žilienę.

Kanados lietuvių katalikų centras praneša, kad šaukiamas trimetinis visų lietuviškų parapijų tarybų bei valdybų narių suvažiavimas Anapilyje gegužės 7, šeštadienį, Lietuvos kankinių šventovės salėje. Registracija prie durų – 9 v.v.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$50 aukėjo M. Žymantienė.

A.a. Jono Vaškevičiaus atminimui Danutė ir Antanas Kamaičiai *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$100.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ LEIDYBAI vis didėjančius finansinius sunkumus sudaro nesumokėtos sąskaitos už SKELBIMUS ir PRENUMERATAS. Pajamos mažėja, o spausdinimo bei kitokios su leidyba susijusios išlaidos kyla. *Žiburių* valdyba nutarė, kad prenumeratorai pasibaigus, po dviejų perspėjimų laikraščio siuntimas nesumokėjusiam skaitytojui bus nutrauktas. Prenumeratoriai prašomi įsidėmėti adresą lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos įprastu laiku, 9.30 v.v. Jose švęsime "Motinos šventę". Visoms moterims tikybos sekmadienio mokyklos vaikučiai įteiks po gėlę.

• Moterų draugijos vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas įvyks šeštadienį, gegužės 28, nuo 8 v.v. iki 2 v.p.p. Daiktus ir drabužius galima pristatyti gegužės mėnesį kiekvieną sekmadienį pamaldų metu iki išpardavimo.

• Praeitą sekmadienį Šv. Jono kapinėse, Mississaugoje, buvo palaidoti a.a. Elenos Grimienės palaikai šalia vyro a.a. Juliaus Grimo, atvežti iš Edmontono, AB. Elena g. 1925 m. gegužės 17 d., mirė 2009 m. gruodžio 17 d.; paliko liūdinčią dukrą Liliją, vaikaičius Casey ir Alicia.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį Vytauto Didžiojo menėje įvyks Motinos dienos pietūs, kurių metu bus didesnis maisto pasirinkimas. Kviečiame papiepti ir maloniai praleisti sekmadienio popietę su šeimomis Lietuvių Namuose. Bare "Lokys" galėsite pasivašinti net 6 rūšių lietuvišku alumi.

• LN valdybos posėdis įvyks gegužės 12 d., 7.30 v.v.

• Ieškome "barmenų" barui "Lokys". Kreiptis į LN vedėją arba tel. 416 532-3311. GS

• Padovanokime Mamai savo nuoširdumą ir meilę. Kviečiame į šventinę Motinos dienos popietę gegužės 8 d. LN svetainėje. Pasivašinsime lietuviškais patiekalais ir alumi. Mamytes pasveikinsime su rožėmis ir saldumynais. 12.30 v. mūsų mažųjų koncertas. RS

• Toronto Lietuvių Namų Moterų būrelis dėkoja visiems, apsilankiusiems Atvelykio sekmadienio šventiniuose pietuose ir linki velykinės palaimos ir džiaugsmo. Padėka Velykų bobutei Aldonai Biškevičienei, apdovanojusiai vaikučius. Taip pat dėkojame "Skrybėlaičių" ansamblio narėms už didelį dubenį margiausių margučių. Priragavus skanumynų, būrelio pirmininkė Vilija Bijūnaitė rodė 2010 m. Velykų laikotarpio gamtovaizdžius – nuo Didžiojo ketvirtadienio iki Atvelykio sekmadienio. VB

"Skrybėlaičių" ansamblio margučiai

Anapilio lietuvių sodybos-korporacijos (Anapilis Christian Community Centre) metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 19, ketvirtadienį, 7 v.v. Anapilio parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.

Valdyba

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

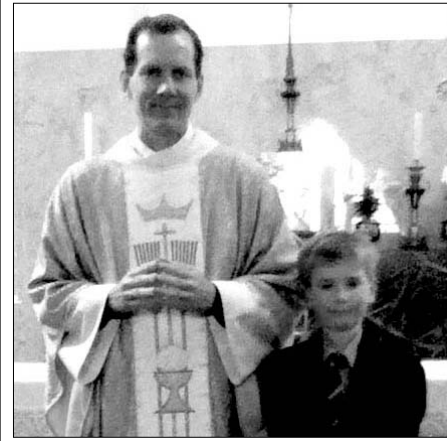
Aušros Vartų parapijos choro 60-ties metų sukaktis buvo paminėta gegužės pirmąją dieną. Mišias, kurios buvo aukojamos už pirmąjį Aušros Vartų chorvedį Aleksandrą Piešiną ir už visus gyvus bei mirusius parapijos choristus bei dirigentus, aukojo kleb. kun. P. Mališka. Kaip visada gražiai giedojo parapijos choras. Po Mišių salėje vyko minėjimas. Dalyvavo ne tik montrealiečiai, bet ir gražus būrys otaviškių bei dr. Arvydas Survila, Vilniaus chemijos instituto profesorius, atvykęs iš Lietuvos dalyvauti mokslinėje konferencijoje Palais de Congres gegužės 1-7 dienomis. Susirinkusius pasveikino Donaldas Gedrikas ir pakvietė tylos minute pagerbti mirusius choro vadovus ir choristus. Po to jis perskaitė labai išsamią choro veiklos istoriją. Scenos ekrane buvo rodomos skaidrės ir trumpi filmai iš choro veiklos. Visiems choristams buvo įteikta gėlių ir choro garsaploktė bei paminėta, kiek metų kuris gieda chore. Albinas ir Zina Urbonai gieda 58 metus, bet ilgiausiai (60 metų) gieda Alfredas Piešina ir Kėtė Genteman. Jiems buvo įteikta po puokštę rožių. Taip pat buvo pagerbti sol. Antanas Keblys ir muz. Aleksandras Stankevičius. Gėles įteikė Antanas Mickus ir Loreta Polichauskaitė. Klebonui palaiminus susirinkusius ir stalą, visi vaišinosi Petro Paulausko paruoštais valgiais, kava, įvairiais tortais bei pyragais. Vyko loterija.

A.a. Bronius Rinkevičius, 90 m. amžiaus, mirė balandžio 21 d. Po gedulinių pamaldų laidotuvių namuose balandžio 26 d. palaidotas Dunkin, QC. Liūdi žmona Mae ir sūnus Brian. DS

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, gegužės 8, Motinos dienos Mišios – 12 val., kaip visados. Po Mišių visų mamų pagerbimas parapijos salėje. **Šv. Elzbietos draugija** paruošė kavutę sekmadienį, birželio 5, po Mišių. Susirinkimo nebus.

Šv. Onos draugija švęs savo šimtmetį sekmadienį, liepos 24. "Auksinis ratelis" renkasi ketvirtadieniais, 1 v.p.p. mūsų parapijos salėje. VL

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Paulius Mališka ir Sebastien Dasys Velykų rytą. Sebastien gimė ir gyvena Sudbury, ON. Jo tėvai Andrew ir Manon, būvę montrealiečiai ir mūsų parapijiečiai, jį pakrikštijo mūsų parapijoje. Šiais metais jis čia priėmė Pirmąją Komuniją

Ntr. A. Dasio

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Maironio mokyklos žinios

• P. J. Polyak padovanojo vaikiškų knygučių mokyklai. Dėkojame.

• Kviečiame visas mamytes, močiutes (ir tėvelius) į Motinos dienos minėjimą gegužės 14 d., 11 v.v., mokyklos auditorijoje. Abu darželiai (vyresniųjų ir jaunesniųjų) ruošia joms programėlę ir kavutę.

• Tėveliai! Jau mokiniai parsineš namo registracijos lapus 2011-2012 metams (oranžinis lapas). Prašome juos užpildyti ir atvežti gegužės 14 d.

• Gegužės 21 d. nebus pamokų – Karalienės Viktorijos šventė. Živilė

Tinklalapyje www.tevzib.com rasite organizacijų renginių datas. Siųskite el.p. tevzib@rogers.com

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar pardudant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628